

**NHL Hogeschool,
Thorbecke Academie**

Integrale Veiligheid

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Integrale Veiligheid van NHL Hogeschool. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van NHL Hogeschool is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2013 voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 22 en 23 mei 2013.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer mr. D.F. Greive (voorzitter, domeindeskundige)

De heer prof.dr. A.B. Hoogenboom (domeindeskundige)

De heer prof.dr. E.W. Kolthoff (domeindeskundige)

De heer M.W.R. van der Hoeven (studentlid)

De heer drs.ing. A.G.M. Horrevorts, senior auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2013*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

De opleiding Integrale Veiligheid wordt aangeboden in een voltijd en deeltijdvariant. De bevindingen en oordelen gelden voor beide varianten. Daar waar de deeltijd afwijkt van de voltijd is dat expliciet benoemd.

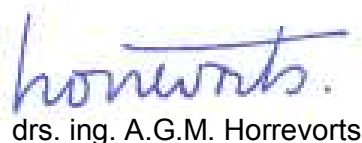
Utrecht, 23 september 2013

Panelvoorzitter

mr. D.F. Greive

Panelsecretaris

drs. ing. A.G.M. Horrevorts

Samenvatting

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Integrale Veiligheid van NHL Hogeschool als **voldoende** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Het panel vat hier zijn bevindingen en oordelen samen en volgt daarbij de zes onderdelen van het NVAO accreditatiekader van de uitgebreide opleidingsbeoordeling: beoogde eindkwalificaties, programma, personeel, voorzieningen, kwaliteitszorg en toetsing en gerealiseerde resultaten.

De opleiding Integrale Veiligheid maakt onderdeel uit van de Thorbecke Academie (TA) van NHL Hogeschool. De TA maakt deel uit van het Instituut Economie en Management van NHL Hogeschool.

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties van de opleiding Integrale Veiligheid (IV) van NHL Hogeschool in voldoende mate aansluiten bij de beroepspraktijk en dat deze relevant zijn voor het domein Integrale Veiligheid. Ze beschrijven in zeer algemene termen wat de Integraal Veiligheidskundige (IVK'er) moet kunnen en kennen. De IVK competentieset is weinig uitgewerkt voor het domein van IVK. Daardoor is de set weinig richtinggevend voor het inrichten van het programma van IV. Het panel ziet wel dat de opleiding impliciet keuzes maakt in het programma. Deze hadden in de beschrijving van de eindkwalificaties expliciet benoemd en onderbouwd kunnen worden. Als het panel de eindkwalificaties in samenhang met het programma beziet (literatuurlijst, inhoud van de programmaonderdelen) dan is er zeer zeker sprake van een beroepsgerichte en op veiligheidsvraagstukken gerichte opleiding.

De eindkwalificaties zijn voorzien van niveau-indicaties die aansluiten bij de internationale definitie van het bachelor niveau (Dublin descriptoren). Onderzoek is expliciet genoemd in de competentieset van de opleiding.

Het panel vindt dat de eindkwalificaties duidelijker (=concreter) beschreven zouden kunnen worden. Zo zou meer tot zijn recht mogen komen wat de integrale aanpak van de opleiding IV is, welke motivatie ten grondslag ligt aan de keuzes voor de uitstrooprofielen Human factor en Cyber Safety.

Ook de internationale aspecten van veiligheid en de keuzes die de opleiding maakt voor de inrichting van internationalisering in het programma kunnen, aldus het panel, concreter beschreven worden in de eindkwalificaties.

Het panel komt voor standaard 1 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Programma

Standaard 2 Oriëntatie van het programma

Het panel vindt de oriëntatie op de beroepspraktijk van IV in voldoende mate naar voren komen in het programma. De aangeboden kennis is actueel en van een goed niveau. Het panel vindt de oriëntatie op het praktijkgericht onderzoek nog een aandachtspunt. De kwalitatieve onderzoeksvaardigheden en daarbij behorende (sociale) vaardigheden zouden meer aandacht mogen krijgen. Het programma is nu nog te veel gericht op kwantitatief onderzoek. Een betere balans tussen kwalitatief en kwantitatief onderzoek is gewenst.

Het panel komt voor standaard 2 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Standaard 3 Inhoud van het programma

Het panel is in algemene zin positief over het programma. De eindkwalificaties komen in het programma in voldoende mate aanbod. Het panel vraagt zich wel af of het programma niet te breed wordt door ook de specifieke veiligheidsvraagstukken rond fysieke veiligheid als opdracht voor afstuderen te accepteren. Het panel geeft de opleiding als advies mee zich te concentreren op het integrale van de veiligheid (zie ook standaard 1) en op de niches Cyber Safety en Human factor. De opleiding zou, aldus het panel, meer de nadruk kunnen leggen op de dynamiek tussen de publieke en de private sector.

Het panel komt voor standaard 3 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 4 Vormgeving van het programma

Het panel stelt vast dat de opleiding een mix aan werkvormen inzet, die past bij de verschillende doelen van het onderwijsprogramma. Het werkplekleren in de deeltijdvariant is, aldus het panel een mooie werkvorm voor studenten die werken en leren combineren. De studenten tonen zich zeer tevreden over de verschillende werkvormen. Zij zijn enthousiast over de mate waarin de praktijk terugkomt in de het onderwijs. Zij vinden dat de opleiding hoge eisen stelt aan studenten. De student die actief meedoet in werkgroepen, zelf op zoek gaat naar informatie en vakliteratuur en bewust teruggrijpt naar wat eerder in de opleiding is aangeboden (in eerste en tweede jaar) kan in de opleiding tot een voldoende of goed niveau komen.

Het panel komt voor de standaard 4 tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Standaard 5 Instroom

Het programma sluit grotendeels aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Bij de mbo-instroom is nog winst te behalen door de aansluiting van het mbo op het hbo soepeler te laten verlopen. In het eerste jaar wordt daar aan gewerkt door de studieloopbaanbegeleiding (SLB) te vernieuwen en de SLB-docenten nader te trainen in coaching en begeleiden.

Ook 'voor de poort' zijn initiatieven gestart om in het voortgezet onderwijs en mbo aankomende studenten beter voor te bereiden op het hbo en beter te informeren over wat IV inhoudt.

Het panel komt voor standaard 5 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 6 Studeerbaarheid

Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding zorgt dat het onderwijsprogramma studeerbaar is. In de programmering zorgt de opleiding er bijvoorbeeld voor dat de studielast zo gelijk mogelijk over het jaar is verdeeld. Er zijn mogelijkheden om programmaonderdelen in te halen (gespiegeld onderwijs in jaar 3 en 4).

Met ingang van collegejaar 2012-2013 is de norm van het bindend studieadvies verhoogd naar 45 EC, waarbij voor de voltijdvariant de modules Bedrijf en Veiligheid en Lokale Overheid en Veiligheid als kwalitatieve eisen zijn opgenomen. Binnen twee jaar na inschrijving dient de student zijn propedeuse te hebben behaald. De opleiding voorkomt daarmee dat studenten te lang doen over de propedeuse en/of het afleggen van toetsen en tentamens uitstellen.

De opleiding biedt voldoende mogelijkheden voor begeleiding. In de propedeuse is er expliciet aandacht voor het leren studeren in een hbo-omgeving. Er is een studieaanbod voor studenten die een extra uitdaging aankunnen (excellentieprogramma) en studenten met een studiebeperking kunnen een beroep doen op extra ondersteuning. Voorts zijn er mogelijkheden voor flexibele programmering in het derde en vierde jaar. Het panel vindt dat de opleiding de studeerbaarheid van het programma goed bewaakt en daarvoor verschillende instrumenten inzet.

Het panel komt voor standaard 6 tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 7 Duur

De opleiding Integrale Veiligheid voldoet hiermee aan de wettelijke eisen van de studieduur van een hbo-bacheloropleiding.

Het panel beoordeelt deze standaard met het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Personeel

Standaard 8 Personeelsbeleid

De Thorbecke Academie heeft in het Strategisch Plan 2011-2015 enkele doelen geformuleerd voor het personeelsbeleid. Belangrijke aspecten hierin zijn: competentieontwikkeling van personeel, versterken van het niveau en ontwikkelen van een inspirerend werkklimaat. Professionalisering van personeel heeft de afgelopen jaren in het teken gestaan van onder andere cursussen SLB-coaching, vergroten toetsdeskundigheid en faciliteren van opleidingstrajecten voor docenten (master, PhD).

Het panel stelt vast dat het huidige docententeam in voldoende mate voldoet aan de criteria die de hogeschool stelt aan het personeel en docenten. Er is een mooie mix tussen theoretische kennis en praktische expertise in het docententeam. De opleiding besteedt aandacht aan de didactische bekwaamheden van het personeel (cursus Pedagogisch Didactische Bekwaamheid). Het werkklimaat (werkdruk van het docententeam) behoeft nog aandacht.

Het panel komt voor standaard 8 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 9 Kwaliteit van het personeel

Het docententeam heeft relevante vakinhoudelijke kennis en combineert dit met kennis van en ervaring met onderzoek. Ruim driekwart van de docenten heeft een mastergraad en eentiende heeft een mastergraad en is gepromoveerd. In het docententeam heeft een groot deel voldoende werkervaring opgedaan in het domein van de Integrale Veiligheid.

Er is een goede wisselwerking tussen het lectoraat Cyber Safety en het onderwijsteam. Dit komt tot uitdrukking in de onderzoekers van het lectoraat, die ook als docent optreden bij enkele onderwijsmodules en studenten begeleiden bij hun afstuderen.

Het panel heeft een zeer goed indruk van de kwaliteiten van de docenten. Het team is deskundig, enthousiast en zeer betrokken. Docenten hebben werkervaring in de beroepspraktijk en hebben goede relaties met het werkveld van IV. Studenten zijn positief over de kwaliteiten van de docenten.

Het panel komt voor standaard 9 tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Standaard 10 Kwantiteit van het personeel

De afgelopen jaren is de opleiding gegroeid van 264 (voltijd en deeltijd) ingeschreven studenten in 2008 naar 403 studenten in 2012. Daarmee is IV de grootste opleiding van de Thorbecke Academie (707 ingeschreven studenten op peildatum 1 februari 2013; voltijd en deeltijd).

De groei van de opleiding IV heeft er mede toe geleid dat de werkdruk van docenten is verhoogd. De norm voor de docent : student ratio van het Instituut Economie en Management ligt tussen de 25 en 30. De huidige ratio voor de opleiding is 1:31. Daarnaast zorgen de veranderingen in het curriculum voor veel extra (ontwikkel)werk. Docenten vinden de werkdruk hoog.

De docenten waarderen de inhoud van hun werk en zijn, aldus het panel, gemotiveerd.

Het panel stelt vast dat de docent : student ratio zich boven de eigen norm van 30 bevindt en dat de werkdruk als hoog ervaren wordt. De genomen en voorgenomen maatregelen die de werkdruk moeten verlichten, hebben nog niet tot daadwerkelijke verlichting geleid.

Het panel komt voor standaard 10 tot het oordeel **onvoldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Voorzieningen

Standaard 11 Materiële voorzieningen

NHL Hogeschool is sinds 1 januari 2010 gevestigd in een nieuw gebouw in Leeuwarden. In de nieuwbouw zijn de modern faciliteiten beschikbaar. Zo zijn er werk- en projectruimtes, voorzien van diverse audiovisuele en ICT - en multimedia-apparatuur, waar studenten individueel of in groepsverband kunnen werken.

De Thorbecke Academie heeft een herkenbare plaats in het gebouw. In de centrale hal zijn een mediatheek, een copyshop, internetcafé, boekhandel, uitzendbureau, huisartsenpraktijk en restaurant gevestigd. De mediatheek levert studenten en docenten voorzieningen op het gebied van de informatieverstrekking en –verwerking en ondersteuning bij het vinden van informatie. Studenten met wie het panel sprak zijn hier zeer over te spreken. De Mediatheek biedt studenten bovendien aanvullend ruimte voor lezen en studeren en 100 werkplekken met draadloze internetaansluiting.

Studenten zijn tevreden over de voorzieningen. De beschikbaarheid van werkplekken en ICT scoren echter laag in studentenevaluaties. Genoemde ergernissen zijn: kapotte PC's, trage PC's en te weinig werkplekken. Maar studenten met wie het panel sprak, relativeren dit: als je bereid bent even in het gebouw te gaan zoeken vind je, aldus deze studenten, altijd een werkplek en een werkende PC. De klachten over de kwaliteit van ICT-faciliteiten zijn NHL breed. In een nieuw ICT-beleidsplan gaat NHL Hogeschool uit van het principe 'Bring Your Own Device'. Studenten kunnen dan overal met hun eigen laptop inloggen.

Het panel komt voor standaard 11 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 12 Studiebegeleiding

Het panel heeft een goede indruk van de begeleiding van de studenten. Vooral de kleinschaligheid van de opleiding en toegankelijkheid van de docenten waarderen de studenten zeer. Dit is echter, aldus het panel ook een valkuil voor docenten. Klaarstaan voor studenten, betekent soms ook werkdruk voor de docent op andere dan begeleidings- en onderwijstaken (zie standaard 10). Dit neemt niet weg dat het panel de begeleiding (het directe contact docent-student) een sterk punt van de opleiding vindt.

Over de informatievoorziening zijn de studenten tevreden. Een uitzondering is het kenmerk bekendmaking van resultaten; dat kan, naar het oordeel van de studenten, wel sneller. De opleiding heeft maatregelen genomen om de waardering door studenten op dit punt te verbeteren (vanaf 2012-2013 monitort het Onderwijs Service Bureau van NHL Hogeschool de naleving van afspraken over de cijferinvoer strikt).

Het panel komt voor standaard 12 tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Kwaliteitszorg

Standaard 13 Evaluatie resultaten

Het panel stelt vast dat de opleiding systematisch nagaat wat de kwaliteit van het onderwijs is. De opleiding heeft meetinstrumenten voor het evalueren van doelstellingen, programma, personeel, voorzieningen, kwaliteitszorg en resultaten. Voor elk instrument is vastgelegd met welke frequentie het wordt ingezet en op welke doelgroep die gericht is (werkveld, studenten, alumni, personeel). De opleiding heeft streefnormen bepaald voor de verschillende kwaliteitskenmerken: een 3 of hoger op een vijfpuntsschaal of een 7 of hoger op een tienpuntsschaal. Aan de kwaliteitskenmerken begeleiding en toetsen en beoordelen worden extra eisen (=hogere streefnormen) gesteld.

Het panel komt voor standaard 13 tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 14 Verbetermaatregelen

Het panel stelt vast dat de opleiding regelmatig de onderwijskwaliteit evalueert en verbetermaatregelen doorvoert naar aanleiding van evaluaties. De opleiding heeft belangrijke verbeteracties zoals geformuleerd na de vorige visitatie 2007 (studielast, toetsstelsel en beoordeling eindniveau) doorgevoerd. Het panel merkt wel op dat de opleiding een lange aanlooptijd nodig heeft gehad om die verbeteracties ook daadwerkelijk uit te gaan voeren. De sturing op de uitvoering van verbeteracties is recent aangescherpt. Deze aanscherping van het systeem zal naar de verwachting van het panel bijdragen aan de traceerbaarheid van verbeteracties. Het panel concludeert dat de opleiding de onderdelen plan, do en check van de PDCA cyclus uitvoert. De controle op het onderdeel act behoeft nog verbetering.

Het panel komt voor standaard 14 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende formele en informele informatiekanalen tot haar beschikking heeft om (gestructureerd) informatie te verzamelen over de kwaliteit van de opleiding bij de belanghebbenden, zoals studenten, docenten, alumni en het werkveld. De betrokkenheid van studenten bij het wel en wee van de opleiding is gemeten naar de respons op module-evaluaties en de score in de NSE van 2012 nog beperkt. De opleiding heeft maatregelen genomen om de studentenrespons (en daarmee de kwaliteit van de feedback op de opleiding) te verhogen.

Het panel komt voor standaard 15 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft een goede toetssystematiek ontwikkeld. Zij is bezig met het invoeren van de toets- en beoordelingsystematiek en past op basis van ervaringen van docenten en studenten de beoordelingsystematiek aan (verbeteren en 'inregelen' van het gebruik van beoordelingscriteria en niveau-indicaties). De beoordelingsystematiek van de eindwerkstukken is na grondig onderling overleg tot stand gekomen.

Studenten zijn tevreden over de wijze van toetsen. Zij vinden dat de toetsing en beoordeling aansluit bij de inhoud van de opleiding en dat docenten voldoende kwalitatieve feedback geven.

De opleiding toont in voldoende mate aan dat de studenten het hbo-bachelor-niveau behalen. Het panel heeft wel enkele observaties bij de eindwerkstukken zowel procedureel als inhoudelijk van aard. De beoordelingsformulieren waren niet altijd conform de voorgeschreven procedure ingevuld en het was niet altijd duidelijk wat de motivatie was voor het eindcijfer.

Inhoudelijk valt het panel op dat de studenten weinig gebruik maken van literatuur. De theoretische bagage is er wel (deze komt terug in de opleiding), maar in het eindwerkstuk komt de theorie beperkt aan bod.

Bij enkele eindwerkstukken had het panel de indruk dat de begeleider kritischer had kunnen zijn bij de goedkeuring van het plan van aanpak en/of in de begeleiding daarna. Zo zou het plan van aanpak meer informatie kunnen bevatten over te raadplegen materiaal en de verschillende invalshoeken waarmee het vraagstuk wordt benaderd (aanpak integrale benadering). De student had met een kritische begeleiding meer kunnen presteren.

De studenten zijn bijzonder tevreden over de eindresultaten van de opleiding. De items die betrekking hebben op de eindkwalificaties van de opleiding scoren tussen de 3,5 en 4,0 (op een vijfpuntsschaal). Studenten zijn onder andere zeer tevreden over het probleemoplossend vermogen en samenwerken.

Vertegenwoordigers uit het werkveld tonen zich tevreden over het niveau van de afgestudeerden.

Het panel komt voor standaard 16 tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	15
2	Beoordeling	17
	Beoogde eindkwalificaties	17
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	17
	Programma	20
	Standaard 2 Oriëntatie van het programma	20
	Standaard 3 Inhoud van het programma	22
	Standaard 4 Vormgeving van het programma	24
	Standaard 5 Instroom	26
	Standaard 6 Studeerbaarheid	28
	Standaard 7 Duur	29
	Personeel	30
	Standaard 8 Personeelsbeleid	30
	Standaard 9 Kwaliteit van het personeel	31
	Standaard 10 Kwantiteit van het personeel	32
	Voorzieningen	34
	Standaard 11 Materiële voorzieningen	34
	Standaard 12 Studiebegeleiding	35
	Kwaliteitszorg	38
	Standaard 13 Evaluatie resultaten	38
	Standaard 14 Verbetermaatregelen	39
	Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg	41
	Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	42
	Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	42
3	Eindoordeel over de opleiding	47
4	Aanbevelingen	49
5	Bijlagen	51
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	53
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	57
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	59
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	65
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	67
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	69
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	71

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Integrale Veiligheid
2. Registratienummer opleiding in CROHO	39201
3. Oriëntatie en niveau	Hbo bachelor
4. Aantal studiepunten	240 EC
5. Afstudeerrichting(en)	Cybersafety Human Factors in Safety and Security
6. Variant(en)	Voltijd en deeltijd
7. Locatie(s)	Leeuwarden
8. AD-programma*	N.v.t.
9. Registratienummer AD in CROHO	N.v.t.
10. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 26 en 27 september 2007 Besluit NVAO: 27 mei 2009
11. Code of conduct	Getekend

Administratieve gegevens van de instelling

12. Naam instelling	NHL Hogeschool
13. Status instelling	Bekostigd
14. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	N.v.t.

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Deze gegevens zijn gebaseerd op de definities zoals de NVAO die heeft geformuleerd (indicatoren en definities basisgegevens accreditatie, d.d. 13 september 2012).

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	35,6%	48,7%	46,9%	34,9%	25,5%	13,2%	31,0%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort	2005	2006	2007
Uitval	13,8%	25,0%	23,1%

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	62,1%	60,0%	65,4%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD
Percentage	87,0% (incl. PhD)	10,0%

Tabel 5: Student-docentratio

Docent-Student ratio (peildatum 1 februari 2013)	
Ratio bruto (exclusief lectoraten, inzet elders binnen NHL)	1:31

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	12	9	5*	3*

**In jaar 3 en 4 van de studie volgen de studenten een (afstudeer-)stage bij een externe organisatie*

Deeltijdvariant

Kwantitatieve gegevens over de opleiding Integrale Veiligheid

(bron: Bureau Inschrijving NHL)

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	40,0%	28,6%	26,9%	23,5%	0,0%	8,0%	16,7%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort	2005	2006	2007
Uitval	50,0%	20,0%	26,3%

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	33,0%	80,0%	73,7%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD
Percentage	87,0% (incl. PhD)	10,0%

Tabel 5: Student-docentratio

Docent-Student ratio (peildatum 1 februari 2013)	
Ratio bruto (exclusief lectoraten, inzet elders binnen NHL)	1:31

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	4,2	4,2	1,8*	2,1*

**Stage en afstuderen vinden plaats op de werkplek, waardoor contacturen lager zijn*

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Saxion Hogescholen, AVANS Hogeschool, De Haagse Hogeschool, Hogeschool Utrecht, Hogeschool Inholland en NHL Hogeschool hebben samen een *Landelijk beroepsprofiel Integraal Veiligheidskundige (juli 2012)* opgesteld. Daarin is beschreven dat een integraal veiligheidskundige moet kunnen omgaan met verschillende perspectieven op een veiligheidsprobleem en dat hij in staat moet zijn om samenwerking tussen verschillende partijen te bevorderen: “De Integraal Veiligheidskundige is een professional die samenwerkt met meerdere actoren in het werkveld bij het analyseren en oplossen van veiligheidsproblemen door welbewust gekozen interventies in situaties waarin die problemen zich voordoen”. Een eerdere versie van het opleidingsprofiel is besproken met een aantal werkvelddeskundigen. Met hun commentaar en advies is rekening gehouden in de definitieve versie. (Zie bijlage 1, Eindkwalificaties IVK).

De Thorbecke Academie (TA) van de NHL Hogeschool heeft in 2012 een gemeenschappelijke competentieset¹ ontwikkeld (*Thorbecke Academie Competenties en Indicatoren, 2012-2013*). Daarin zijn alle competenties van de onderliggende opleidingen opgenomen. De academie benadrukt hiermee het gemeenschappelijk karakter van de drie opleidingen van de Thorbecke Academie. De TA competentieset kent zeven generieke competenties voor de drie opleidingen en één of meer opleidingsspecifieke competenties (voor IVK is dat de competentie Veiligheidsvraagstukken). Aan alle competenties zijn niveau-indicaties gekoppeld die inzicht geven in de moeilijkheidsgraad van de kennis en kunde. Tijdens de propedeuse werkt de student aan de competenties op beheersingsniveau 1, tijdens de hoofdfase op niveau 2 en tijdens de afstudeerfase op niveau 3 (bachelorniveau).

¹ De opleiding Integrale Veiligheid maakt naast de opleidingen Bestuurskunde en European Studies onderdeel uit van de Thorbecke Academie. De Thorbecke Academie is één van de vijf afdelingen van het Instituut Economie en Management (ECMA) van NHL Hogeschool en richt zich met haar opleidingen met name op het publieke domein.

De beheersingsniveaus worden bepaald aan de hand van de volgende criteria:

- Complexiteit van de omgeving;
- Complexiteit van de opdracht;
- Vrijheid in uitvoering;
- Mate van zelfstandigheid;
- Mate van beheersing.

Het panel stelt vast dat in de TA competentieset en de niveau-indicaties het bachelorniveau (Dublin-descriptoren) herkenbaar aanwezig zijn.

Het panel heeft de gemeenschappelijke competentieset van de TA bestudeerd en stelt vast dat deze in zeer algemene termen beschrijft wat de IVK'er moet kunnen en kennen.

Het panel concludeert dat de relatie tussen de TA competentieset en de IVK competentieset (zie bijlage 1 van dit rapport) wel te leggen is. Echter de TA competentieset is weinig uitgewerkt voor het domein van IVK. Daardoor is de set weinig richtinggevend voor het inrichten van het programma van IV. Het panel ziet wel dat in het IV-programma impliciet keuzes zijn gemaakt. Deze hadden in de beschrijving van de eindkwalificaties expliciet benoemd en onderbouwd kunnen worden.

Als het panel de eindkwalificaties in samenhang met het programma beziet (literatuurlijst, inhoud van de programmaonderdelen) dan is er zeer zeker sprake van een beroepsgerichte en op veiligheidsvraagstukken gerichte opleiding.

Overgangssituatie

Vanaf collegejaar 2013-2014 geldt voor de opleiding Integrale Veiligheid de graad Bachelor of Business Administration (BBA). De in de HBO-raad (thans Vereniging Hogescholen) verenigde hogescholen met opleidingen binnen het Hoger Economisch Domein hebben in 2012 besloten om voor het merendeel van die opleidingen een nieuwe, internationaal (h)erkende graad Bachelor of Business Administration (BBA) af te geven. Vanaf september 2013 zal de huidige door NHL Hogeschool gevoerde graad *Bachelor of Safety and Security* worden vervangen door de graad *Bachelor of Business Administration*.

Dit heeft consequenties voor het programma. Er is voor het domein BBA een gemeenschappelijke kennisbasis ontwikkeld die gebaseerd is op de tien kennisgebieden die zijn benoemd binnen de nieuwe BBA-standaard. Deze kennisbasis maakt onderdeel uit van de conceptuele leerlijn van de opleiding. De opleiding is bezig met het uitwerken van de BoKS voor IV. Als de BoKS is vastgesteld worden de onderwijseenheden van de conceptuele leerlijn van IV gescreend op de mate van afdekking van deze tien kennisgebieden. Waar nodig worden onderdelen van de conceptuele leerlijn aangepast.

Profilering

De opleiding IV wordt bij zeven hogescholen in Nederland aangeboden. De opleiding Integrale Veiligheid van de NHL Hogeschool kenmerkt zich, aldus de opleiding, door haar focus op het publieke domein en richt zich met de inhoud sterk op de sociale veiligheid. Studenten hebben de mogelijkheid af te studeren via twee specialisaties *Cybersafety* en *Human Factors in Safety and Security* (sinds 2011). Studenten die niet kiezen voor een specialisatie studeren af in de algemene variant *Integrale Veiligheid*.

Met de afstudeerrichtingen *Cybersafety* en *Human Factors in Safety and Security* biedt de opleiding studenten de mogelijkheid zich te specialiseren in twee voor het werkveld actuele veiligheidsvraagstukken.

Het panel heeft de volgende observaties bij de profilering

Het valt op dat de doorwerking van de twee afstudeerrichtingen in eindscripties nog niet groot is. Voorts valt op dat in de eindscripties vaak sprake is van safety vraagstukken binnen het bedrijfsleven zonder link met het sociale belang te leggen. De focus van de opleiding op het publieke domein komt niet in alle eindwerkstukken naar voren. De profilering is op papier wel beschreven, maar komt in de beroepsproducten van de studenten beperkt tot uiting.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties van de opleiding IV relevant zijn. De eindkwalificaties zijn voorzien van niveau-indicaties die aansluiten bij de internationale definitie van het bachelor niveau (Dublin descriptor) en sluiten in voldoende mate aan bij de beroepspraktijk. Onderzoek is expliciet genoemd in de competentieset van de Thorbecke Academie.

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties in algemene termen zijn geformuleerd. De opleiding zou de competenties meer kunnen concretiseren. Dat geldt met name voor het begrip *integraal*. De vele aspecten van veiligheid zijn in de onderliggende documenten van IV benoemd, maar wat de integrale aanpak van de NHL Hogeschool is en welke keuzes de opleiding daarin maakt, zou meer geconcretiseerd kunnen worden (bijvoorbeeld de keuze voor de *Human factor* en *Cybersafety*).

Ook de internationale aspecten van veiligheid en de keuzes die de opleiding maakt voor de inrichting van internationalisering in het programma kunnen, aldus het panel, concreter beschreven worden in de eindkwalificaties.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Programma

Standaard 2 Oriëntatie van het programma

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

Het panel heeft het onderwijsmateriaal, zoals literatuur, stageverslagen, opdrachten en verslagen daarvan ingezien en stelt vast dat de opleiding gebruik maakt van actuele vakliteratuur. Het niveau van de aangeboden stof (zowel vakkennis als generieke kennis) past bij wat van een hbo-opleiding verwacht mag worden.

De opleiding is, aldus het panel sterk op de beroepspraktijk gericht en de aandacht voor beroepsvaardigheden is in de opleiding herkenbaar aanwezig. Studenten verwerven de competenties door middel van beroepsgerichte projecten. In jaar 1 krijgen zij zicht op wat het beroep inhoudt en wat de praktijk van hen vraagt (module *Beroepenoriëntatie*). De beroepsvaardigheden zoals schriftelijk rapporteren, presentatievaardigheden, onderzoeksvaardigheden, Engels en projectmatig werken komen in het leerplan van de voltijd- en deeltijdvariant in voldoende mate aan bod. Met het werken aan beroepsproducten en het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek komt de praktijk in de opleiding op een realistische wijze naar voren. Voorbeelden daarvan zijn de projecten *Community Safety* en *Bedrijf en Veiligheid* en de minoren *Veiligheidsregie en Netwerken*, *Cybersafety* en *Human Factors*. Tevens dragen gastsprekers, excursies en studiereizen naar Europese instanties (Europareis) bij aan het actueel houden van de inhoud en aansluiting van het curriculum op de beroepspraktijk.

In de deeltijdopleiding is de relatie met de beroepspraktijk via het werkplekleren zeer direct aanwezig. De student oefent de vereiste competenties op de eigen werkplek. Verder maakt de student een deel van de beroepsproducten op basis van ervaringen en situaties op de eigen werkplek.

De opleiding vindt praktijkgericht onderzoek van belang voor de IVK'er. Studenten leren vanaf het begin van de studie om de goede praktijkvragen te stellen, een praktisch onderzoeksdesign te maken en daarbij passende onderzoeksmethoden te kiezen en een analyse te geven van de bevindingen. Tot slot is, aldus de opleiding, van belang dat studenten juiste conclusies kunnen trekken uit het onderzoek en deze kunnen verdedigen. De onderzoekscyclus (*ECMA Projectplan Vervolg op Onderzoek 2012*) komt herkenbaar terug in het leerplan van de voltijd- en deeltijdvariant. De onderzoeksvaardigheden komen aan bod in de doorlopende leerlijn onderzoekstechnieken en –methoden. De opleiding werkt daarbij samen met de mediatheek. Er is aandacht voor onderzoekstechnieken en het op juiste wijze opstellen van verslagen en eindwerken.

Naast de onderzoekslijn zijn ook enkele onderwijsmodules en de minoren van de opleiding georganiseerd rondom praktijkgericht onderzoek; vaak in opdracht van externe partijen. De opleiding werkt in de minor *Human Factors in Safety and Security* nauw samen met grote partijen op het gebied van safety en security. Voorbeelden zijn Chubb Varell Security, Leaf international, Tata Steel, Gasunie Groningen, Koninklijke Luchtmacht, Provincie Friesland. De stage krijgt in jaar 3 het karakter van een voorbereiding op het afstudeeronderzoek in jaar 4. Naast het opdoen van praktijkervaring verwacht de opleiding van de student dat hij een onderzoek verricht op intermediaire-niveau (niveau 2) ter voorbereiding op het onderzoek op advanced-niveau (niveau 3) in jaar 4. Studenten vinden dat aangeboden kennis en vaardigheden aansluiten bij de actuele beroepspraktijk. Zij zijn daar (zeer) tevreden over.

Het panel heeft de onderzoekslijn bestudeerd en beroepsproducten van studenten ingezien en concludeert dat de onderzoekslijn in ontwikkeling is. Het panel stelt vast dat er veel aandacht is voor kwantitatief onderzoek (onder andere kunnen werken met SPSS). Meer aandacht voor kwalitatief onderzoek is, aldus het panel, gewenst. In de door het panel bestudeerde eindschrijvingen speelt kwantitatief onderzoek slechts een kleine rol en niet op een niveau waar SPSS voor vereist is. Het is van belang meer aandacht te besteden aan methoden en technieken als interviews met half gestructureerde vragenlijsten, open bronnen onderzoek, het voeren van groepsgesprekken, het gebruik van participerende observatie als methodiek, en in het algemeen aandacht voor sociale vaardigheden in het leggen van contacten met instellingen en bedrijven, de introductie en (kwalitatieve) uitvoering van onderzoek, de verslaglegging en schrijfvaardigheden.

In onderzoeksverslagen en de eindwerkstukken is de relatie tussen theorie en praktijk beperkt aanwezig (zie ook standaard 16). De theorie wordt wel aangeboden, maar in opdrachten en eindwerkstukken is er sprake van een zeker 'ondergebruik' van theoretische noties, concepten en theorieën. De onderzoeksleerlijn voor jaar 1 en 2 is ontwikkeld. Voor de jaren 3 en 4 waarin de nadruk ligt op uitvoeren van onderzoek (minoren, stage en afstuderen) is van belang dat de opleiding de integratie van theorie en praktijk in de onderzoeksverslagen bewaakt.

Overwegingen en conclusie

Het panel vindt de oriëntatie op de beroepspraktijk en beroepsvaardigheden in voldoende mate naar voren komen in het programma. De aangeboden kennis is actueel en van een goed niveau. Het panel vindt de oriëntatie op het praktijkgericht onderzoek nog een aandachtspunt. De kwalitatieve onderzoeksvaardigheden en daarbij behorende (sociale) vaardigheden zouden meer aandacht mogen krijgen (balans tussen kwalitatief en kwantitatief onderzoek). Ook de integratie van theorie en praktijk in onderzoeksverslagen behoeft nog aandacht. Het panel merkt op dat het hier gaat om verschuiving van accenten in het programma, die bij realisatie kunnen leiden tot het oordeel 'goed'.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Standaard 3 Inhoud van het programma

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Het programma is opgebouwd volgens het Amsterdams leerlijnenmodel van De Bie, waarin vier leerlijnen worden onderscheiden: Integrale lijn, Conceptuele lijn, Vaardighedenlijn en Studieloopbaanbegeleiding. Elke leerlijn heeft een eigen inhoudelijke gerichtheid. In onderstaande tabel uit de kritische reflectie van de opleiding wordt per leerlijn aangegeven welk type kwalificatie centraal staat en welk type onderwijseenheid wordt ingezet.

Leerlijn	Beoogde (tussen)kwalificaties	Type onderwijseenheid
Integrale leerlijn	Verwerven van competenties door integratie van kennis, vaardigheden en houdingsaspecten in kritische beroepssituaties. Het betreft: competenties Beroepsbeoefenaar: Hbo-kwalificaties, praktijkgericht onderzoek, methodisch en reflectief denken en handelen en probleemgericht werken. Toepassen en verder ontwikkelen van competenties in praktijksituaties. Het betreft de kwalificaties zoals aangegeven bij de integrale leerlijn.	Beroepsgerichte projecten + stage en afstuderen
Conceptuele leerlijn	Verwerven van kennis. Het betreft de BoK van het beroep, w.o. wetenschappelijke toepassing.	Cursussen
Vaardigheden leerlijn	Verwerven van vaardigheden en beroepshouding.	Trainingen
Studieloopbaan leerlijn	Ontwikkelen van studiecompetenties, hbo-kwalificaties en reflectievaardigheden. Ontwikkelen van (studie-) loopbaan-management ten behoeve van de eigen competentieontwikkeling en loopbaan.	SLB-taken

De relatie tussen de eindkwalificaties en het programma toont de opleiding aan aan de hand van het overzicht van de projecten die worden uitgevoerd. In elk project komen verschillende competenties aan bod. Elk project is gericht op een gering aantal competenties op één competentieniveau (niveau 1, 2 of 3). In de beschrijving van de onderwijseenheden van de voltijd- en deeltijdopleiding is vermeld aan welke leerdoelen het programmaonderdeel bijdraagt. In de *TA competentiematrix IV voltijd en deeltijd, 2012 – 2013* is inzichtelijk gemaakt aan welke competenties de programmaonderdelen bijdragen.

Met de beschrijving van de niveaubeelden (niveau 1 tot en met 3) heeft de opleiding een norm voor het niveau en de beoordeling gezet. In de praktijk zal deze norm nog zijn uiteindelijke betekenis moeten krijgen. Uit de gesprekken met het docententeam blijkt dat het team de normen toepast bij het toetsen en beoordelen. Ook blijkt dat het team over de interpretatie van de normen nog stevig met elkaar in discussie is. In de afgelopen jaren zijn beoordelingsformulieren en normen herhaaldelijk aangepast.

Het panel beoordeelt dat positief. Dit is een normale en wenselijke gang van zaken in de fase waarin de opleiding zich nu bevindt.

Het leerlijnenmodel is, aldus het panel, een handig instrument voor het aanbrengen van horizontale samenhang in het curriculum. In de conceptuele en vaardigheden leerlijnen biedt de opleiding een reeks cursussen en trainingen aan die ondersteunend zijn voor de integrale leerlijn en de stage. De studieloopbaanbegeleider monitort de competentieontwikkeling van de student en geeft ondersteuning bij studiecompetenties en reflectievaardigheden.

Verticale samenhang (de opbouw in moeilijkheidsgraad) is duidelijk waarneembaar in de toename in het beheersingsniveau van de eindkwalificaties. Dit is zichtbaar in de mate waarin de opleiding eisen stelt in toetsen en opdrachten. De drie hierboven genoemde niveaubeelden zijn daarvoor maatgevend.

Voor de deeltijdvariant geldt dat het werkplekleren vanaf 2013 meer door de opleiding zal worden gestuurd. Tot nu toe diende de deeltijdstudent zelf mogelijke opdrachten voor te stellen. In het vernieuwde concept van de deeltijd zal het werkplekleren vooral gestuurd worden met behulp van opdrachten vanuit de opleiding. Daarmee wordt de samenhang tussen de integrale leerlijn en de competenties in de deeltijd versterkt, aldus het panel. Studenten van de opleiding zijn tevreden over de samenhang in het onderwijsprogramma en over de aansluiting van de lesstof bij de vereisten van de beroepspraktijk.

Overwegingen en conclusie

Het panel is in algemene zin positief over het programma. De relatie met de eindkwalificaties is voldoende aanwezig. Het panel vraagt zich wel af of het programma niet te breed wordt door ook de specifieke veiligheidsvraagstukken rond fysieke veiligheid als opdracht voor afstuderen te accepteren. Het panel geeft de opleiding als advies mee zich te concentreren op het integrale van de veiligheid (zie ook standaard 1) en op de niches *Cyber Safety* en *Human factor*. Het panel licht dit hieronder toe.

In het publieke domein worden veiligheidsvraagstukken gekenmerkt door afhankelijkheid tussen (ketens en netwerken van) betrokken publieke en private partijen. Deze verwevenheid van het publieke en private domein zou in onderzoek en onderwijs benadrukt moeten worden. Dan wordt integraliteit bereikt bij de beantwoording van vraagstukken en de oplossing van problemen. Door interne, soms technische veiligheidsvraagstukken van opdrachtgevers als startpunt te kiezen voor werkstukken en onderzoeksopdrachten komt de integraliteit van en wisselwerking tussen de vraagstukken minder aan bod. Publieke en private veiligheid zijn sterk met elkaar verbonden. Zo draagt de publieke sector een verantwoordelijkheid voor controle, toezicht, handhaving en opsporing van sociaaleconomische wetgeving en/of anderszins strafbaar gestelde handelingen. De opleiding zou, aldus het panel, meer de nadruk kunnen leggen op de dynamiek tussen de publieke en de private sector waarbij naast integraliteit (samenwerking) ook aandacht kan worden gegeven aan de verticale verantwoordelijkheid van de publieke sector voor handhaving.

Onderdeel van een dergelijke nadere invulling kan ook zijn om meer aandacht te besteden aan onderhandelings-, netwerk- en bureaupolitieke modellen uit de bestuurskunde of leerstukken over maatschappelijk verantwoord ondernemen en corporate governance.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 4 Vormgeving van het programma

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De opleiding werkt volgens het concept van competentiegericht onderwijs. De sturing van het leerproces ontwikkelt zich van docentgestuurd tijdens de propedeuse naar gedeelde sturing in de hoofdfase en meer studentsturing in de afstudeerfase.

De opleiding heeft een gevarieerd aanbod van werkvormen. In een schema in de kritische reflectie geeft de opleiding een overzicht van de werkvormen die zij gebruikt in de verschillende leerlijnen. Het panel stelt vast dat de opleiding een mix aan werkvormen inzet, die past bij de verschillende doelen van het onderwijsprogramma.

Het panel heeft de werkvormen besproken met de studenten. Zij tonen zich zeer tevreden over de verschillende werkvormen. Zij zijn enthousiast over de mate waarin de praktijk terugkomt in de het onderwijs. Zij vinden dat er hoge eisen gesteld worden aan de studenten. De student die actief meedoet in werkgroepen, zelf op zoek gaat naar informatie en vakliteratuur en bewust teruggrijpt naar wat eerder in de opleiding is aangeboden (in eerste en tweede jaar) kan in de opleiding tot een voldoende of goed niveau komen. Voor de proactieve student biedt de opleiding een mooi vormgegeven programma.

De werkvorm SLB wordt wisselend beoordeeld: de één vindt SLB geen meerwaarde hebben, de ander vindt het een nuttige werkvorm. De behoefte aan SLB is, aldus studenten met wie het panel sprak, het grootst in het eerste jaar.

Leerlijn	Beoogde (tussen) kwalificaties	Type onderwijseenheid	Werkvormen
Integrale leerlijn	Verwerven van competenties door integratie van kennis, vaardigheden en houdingsaspecten in kritische beroepsituaties. Het betreft: competenties: HBO-kwalificaties, praktijkgericht onderzoek, methodisch en reflectief denken en handelen en probleemgericht werken. Toepassen en verder ontwikkelen van competenties in praktijksituaties. Het betreft de kwalificaties zoals aangegeven bij de integrale leerlijn.	Beroepsgerichte projecten+ stages	Groepsbijeenkomsten in de vorm van werkcolleges of workshops Zelfstandig werken aan (onderzoeks -) opdrachten, individueel en in de werkgroep Stage-activiteiten.
Conceptuele leerlijn	Verwerven van kennis. Het betreft de BOKS van het beroep, w.o. wetenschappelijke toepassing.	Cursussen	Hoor- en werkcolleges.
Vaardigheden leerlijn	Verwerven van vaardigheden en beroepshouding.	Trainingen	Vaardigheidstraining en rollenspelen.
Studieloopbaan leerlijn	Ontwikkelen van studiecompetenties, hbo-kwalificaties en reflectie-vaardigheden. Ontwikkelen van (studie-) loopbaan-management ten behoeve van de eigen competentieontwikkeling en loopbaan.	SLB-taken	Groepscoaching, individuele coaching en intervisie.

De integrale leerlijn bij deeltijdopleiding wordt voor een groot deel ingevuld door het werkplekleren. De opleiding streeft naar een optimale samenhang tussen werkplekleren en binnenschools leren door aan te sluiten bij de professionaliseringstaken in de integrale leerlijn. Dit lukt niet altijd, aldus de opleiding, omdat de werkplek een eigen dynamiek kent die niet geheel door de opleiding gestuurd kan worden. Om de kwaliteit van het werkplekleren te volgen werkt de opleiding met een werkdoos, waarin de student werkervaring en werkproducten opneemt als bewijs van verworven competenties. Het panel heeft portfolio's van deeltijdstudenten ingezien en stelt vast dat deze in orde zijn. Dat wil zeggen dat er een duidelijk beeld wordt gegeven van de activiteiten en de vorderingen van studenten. In de toekomst wil de opleiding het werkplekleren niet alleen volgen maar ook meer sturen (zie standaard 3). Hiertoe zou aan de portfolio's een samenvatting kunnen worden toegevoegd, waarbij per onderdeel ook de link met relevante competenties wordt gelegd.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding een goede mix aan werkvormen inzet om de eindkwalificaties te kunnen realiseren. Het werkplekleren in de deeltijdvariant is, aldus het panel een mooie werkvorm voor studenten die werken en leren combineren. De opmerking over de sturing van het werkplekleren heeft het panel laten meewegen in het oordeel van standaard 3.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Standaard 5 Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Studenten die voldoen aan de wettelijke vooropleidingseis (diploma vwo, havo, of mbo kwalificatieniveau 4) worden toegelaten. Voor de deeltijdvariant geldt dat de student naast de reguliere toegangseisen ook over een relevante werkplek van ten minste 20 uur per week moet beschikken. De werkplek moet de mogelijkheid bieden projecten uit de integrale lijn en het werkplekklere uit te kunnen voeren. Elke werkplek wordt op deze eisen gecontroleerd (werkplekscan). In de werkplekscan gaat de opleiding na of de werkplek van de student voldoende garanties biedt om te functioneren op hbo-niveau. De eis geldt als toelatingseis.

Als de student 21 jaar of ouder is en niet beschikt over het diploma van een verplichte vooropleiding (vwo, havo, mbo-4, of een daaraan gelijkwaardige opleiding), kan deze worden toegelaten op grond van de 21+-regeling. Als een student met goed gevolg een toelatingsonderzoek aflegt in de vakken Nederlands, Engels en Maatschappijleer is de student toelaatbaar op grond van artikel 7.29 van de WHW. Toelaatbaar zijn ook studenten met een getuigschrift van een propedeutisch of afsluitend examen aan een instelling voor hoger beroeps onderwijs of een daaraan gelijkwaardig (buitenlands) diploma; dit ter beoordeling van de examencommissie.

De examencommissie bepaalt ook of een student vrijstelling krijgt van het afleggen van een toets. De student dient daarvoor bewijzen te overleggen. Dit kunnen zijn cijferlijsten, certificaten of getuigschriften of een bewijs dat de student met goed gevolg een assessment heeft afgelegd op basis van een portfolio. Twee assessoren nemen de toets af. Beroepsopdrachten kunnen deeltijdstudenten in de eigen werksetting uitvoeren. Mede daardoor krijgen zij vaak vrijstelling van de stage in het derde jaar.

Als blijkt dat de student onderdelen van het eerstejaarsprogramma onvoldoende beheerst, bijvoorbeeld Nederlands of Engels, kan de student terecht bij het Learning Centre van de NHL Hogeschool. Deficiënties worden in het eerste jaar vastgesteld aan de hand van niveautoetsen voor Nederlands en Engels.

Studenten die een extra studielast aankunnen, kunnen deelnemen aan het *Excellentieprogramma* van de NHL Hogeschool: een extra minor van 30 EC. Twee studenten van de opleiding Integrale Veiligheid nemen hieraan deel. Ook kunnen studenten kiezen voor deelname aan onderzoeken binnen lectoraten. In 2011-2012 hebben achttien studenten van Integrale Veiligheid via de minor Cybersafety en twee studenten bij hun afstudeerstage onderzoek verricht in het lectoraat Cybersafety. In 2012-2013 doen zes studenten via de minor mee in het lectoraat Cybersafety, studeert één student af in het lectoraat en hebben twee studenten in het lectoraat i-Thorbecke onderzoek verricht en bijgedragen aan de oplevering van een digitale samenwerkingskaart van Noord-Nederland.

Het panel heeft met de studenten besproken of de opleiding aansluit bij de vooropleiding. Studenten met wie het panel heeft gesproken melden dat de opleiding te doen is, mits je bij blijft met de stof en regelmatig studeert. Toch laten de cijfers zien dat in het eerste jaar veel studenten afvallen. Ook scoort de aansluiting op de vooropleiding in evaluaties matig. Dit komt, aldus studenten, merendeels door een gebrek aan motivatie en een verkeerd beeld van het beroep van de IVK'er.

Het panel heeft bovenstaande ook besproken met het management. De instromende studenten bij de opleiding IV komen voor een groot deel van het mbo. Weer een deel daarvan is afkomstig van de 3-jarige mbo-opleiding 'Geüniformeerde beroepen' aangevuld met een vierde jaar (meestal Sociaal Juridisch Werk). Die overstap is vaak niet makkelijk en/of de opleiding sluit niet aan bij wat de student verwachtte. Met aanleverende scholen vinden hierover gesprekken plaats. Ook heeft de opleiding maatregelen genomen om in de SLB-leerlijn meer te letten op de aansluiting op de vooropleiding en motivatie. Naast de inhoudelijke aansluiting is de afgelopen jaren veel aandacht geweest voor een goede voorlichting over de beroepsmogelijkheden van de Integraal Veiligheidskundige. Het bleek dat veel aankomende studenten een onjuiste voorstelling van de studie hadden: zij zagen de opleiding als een vervanging voor de Politieacademie. In alle uitingen van de opleiding is veel aandacht besteed aan de beroepsmogelijkheden en de studie-inhoud. Dit zal in de komende jaren worden voortgezet.

In de deeltijdvariant ervaart de opleiding geen aansluitingsproblemen. Dit heeft te maken met de intakegesprekken die de studieadviseur deeltijd met aankomende studenten voert. Als deeltijdstudenten in de hoofdfase uitvallen is dit meestal het gevolg van de combinatie werk, privé en studie. Ondanks hun prima motivatie kunnen niet alle studenten deze combinatie in tijd vormgeven.

Overwegingen en conclusie

Het programma sluit grotendeels aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Bij de mbo-instroom is nog winst te behalen door de aansluiting met het hbo soepeler te laten verlopen. In het eerste jaar wordt daar aan gewerkt (vernieuwen SLB en trainen van SLB-docenten). Ook 'voor de poort' zijn initiatieven gestart om in het vo en mbo aankomende studenten beter voor te bereiden op het hbo en beter te informeren over wat IV inhoudt. Ondanks de stimulerende werkvormen (zie standaard 4) en docenten die inspireren (zo blijkt uit de NSE) vallen er veel studenten af.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 6 Studeerbaarheid

Het programma is studeerbaar.

Bevindingen

De opleiding streeft na dat een reguliere student het programma in vier jaar moet kunnen afronden. De instroom in de opleiding is gevarieerd: vwo, havo, mbo-4 en 21+. Uit studentenevaluaties (NSE 2012) blijkt dat de studenten tevreden zijn over de studeerbaarheid. Uit de gesprekken van het panel met studenten met een diverse achtergrond, blijkt dat de opleiding is te doen. Havisten en mbo'ers kunnen, aldus de studenten, bij voldoende inzet de opleiding in redelijke tijd halen. Studenten met een vwo vooropleiding nemen de aangeboden stof makkelijker op. Als zij willen, kunnen zij in het excellentieprogramma instromen.

De opleiding ondersteunt de student in zijn studie door hem begeleiding aan te bieden bij het leren studeren en het maken van keuzes in de opleiding. Iedere student heeft een studieloopbaanbegeleider. Planning, monitoring, talentontwikkeling en het maken van studiekeuzes staan centraal in het SLB-programma.

De opleiding houdt in het eerste jaar expliciet rekening met de overgang van havo en mbo naar hbo (zie ook standaard 5, Instroom). Studenten krijgen in de propedeuse een standaardprogramma aangeboden met een evenwichtige verdeling over de leerlijnen en de onderwijsperiodes.

Studenten met een beperking kunnen in overleg met een decaan werken volgens een specifieke planning en hebben recht op andere toetsvormen of uitgebreidere toetstijd. In de programmering zorgt de opleiding ervoor dat de studielast zo gelijk mogelijk over het jaar is verdeeld. Er zijn mogelijkheden om programmaonderdelen in te halen (gespiegeld onderwijs in jaar 3 en 4).

Studenten moeten voldoen aan specifieke voorwaarden om aan een volgende fase van de studie te kunnen beginnen (voltijd en deeltijd). Zo geldt voor toegang tot de hoofdfase dat de student aan het eind van het eerste studiejaar 45 van de 60 EC van de propedeuse gehaald moet hebben. Daar moeten de modules *Bedrijf en Veiligheid* en *Lokale Overheid en Veiligheid* deel van uitmaken. Aan het eind van het tweede studiejaar moet de student alle 60 EC van de propedeuse hebben behaald. Ook voor de stage en het afstuderen zijn kwantitatieve en kwalitatieve eisen vastgelegd.

De opleiding gaat actief na of het programma studeerbaar is. Studeerbaarheid staat op de agenda van de Opleidingscommissie (bespreken van resultaten van evaluaties) en in de studieloopbaangesprekken bespreekt de SLB'er de studievoortgang met de studenten. Daarnaast komen de studieloopbaanbegeleiders onder leiding van de SLB-coördinator vijf keer per jaar bijeen om knelpunten te bespreken.

Overwegingen en conclusie

Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding zorgt dat het onderwijsprogramma studeerbaar is. De opleiding monitort de studeerbaarheid actief. De opleiding stelt kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan te behalen resultaten (bindend studieadvies) in het eerste jaar. Er zijn voldoende mogelijkheden voor begeleiding. In de propedeuse is er expliciet aandacht voor het leren studeren in een hbo-omgeving. Er is een studieaanbod voor studenten die een extra uitdaging aankunnen (excellentieprogramma) en studenten met een studiebeperking kunnen een beroep doen op extra ondersteuning. Voorts zijn er mogelijkheden voor flexibele programmering in het derde en vierde jaar. Het panel vindt dat de opleiding de studeerbaarheid van het programma goed bewaakt en daarvoor verschillende instrumenten inzet.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed** voor de voltijd en deeltijdvariant.

Standaard 7 Duur

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

Het leerplanschema van de voltijd- en deeltijdvariant geeft een overzicht van de studiepunten uitgedrukt in European Creditpoints (EC). Voor beide varianten bedraagt deze 240 EC (zie bijlage 2 bij dit rapport).

Overwegingen en conclusie

De opleiding Integrale Veiligheid voldoet hiermee aan de wettelijke eisen van de studieduur van een hbo-bacheloropleiding.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Personeel

Standaard 8 Personeelsbeleid

De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.

Bevindingen

De Thorbecke Academie heeft in het *Strategisch Plan 2011-2015* enkele doelen geformuleerd voor het personeelsbeleid. Belangrijke aspecten hierin zijn:

- 1 Competentieontwikkeling (onderwijs, onderzoek, acquisitie van contractactiviteiten, management);
- 2 Versterken van het niveau;
- 3 Ontwikkelen van een inspirerend werkklimaat, waarbij medewerkers ingezet worden op hun sterkte maar waarbij ook veel aandacht is voor de verantwoordelijkheid van de opleiding als collectief.

In het kader van de Plan-Coach-Beoordelingscyclus (PCB-cyclus) voert het hoofd van de Thorbecke academie met alle docenten en medewerkers van de afdeling jaarlijks drie formele gesprekken. Dit betreft een plangesprek aan het begin van het collegejaar, halverwege het jaar een voortgangsgesprek en tot slot een beoordelingsgesprek. In het jaarlijkse plangesprek worden afspraken gemaakt over de inzetbaarheid, taakvervulling, docentcompetenties en scholing. Het Docentenwerkplan (DWP) geeft de totale belasting en inzetbaarheid van de individuele docent weer. Met de docenten vinden loopbaangesprekken plaats met een horizon van 3 tot 5 jaar.

Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek blijkt dat de medewerkers tevreden zijn over het gevoerde beleid. In gesprekken met docenten wordt dat bevestigd. Het team ervaart wel een hoge werkdruk (zie standaard 10, Kwantiteit personeel). Dit is een punt van aandacht voor het management.

Professionalisering van personeel heeft de afgelopen jaren in het teken gestaan van onder andere cursussen SLB-coaching, vergroten toetsdeskundigheid en faciliteren van opleidingstrajecten voor docenten (master, PhD).

Bij de werving van nieuwe docenten let de opleiding op:

Een opleiding op minimaal masterniveau;

- Relevante onderzoekservaring;
- Relevante onderrichtservaring;
- Praktijkervaring in een relevante werkomgeving.

Het panel heeft de CV's van het personeel ingezien en stelt vast dat het huidige personeelsbestand in voldoende mate aan deze criteria voldoet. Er is een mooie mix tussen theoretische kennis en praktische expertise.

Nieuw aangestelde docenten die niet over een onderwijsbevoegdheid beschikken, volgen in het eerste jaar van hun aanstelling een introductie- en kennismakingscursus en worden geadviseerd / gecoacht door een mentor. In het tweede jaar van zijn aanstelling volgt de docent de cursus Pedagogisch-Didactische Bekwaamheid (PDB). Om uiteindelijk in aanmerking te komen voor een vaste aanstelling moet de docent, naast een goede beoordeling, beschikken over een afgeronde cursus PDB. Uit het gesprek met het management, studenten en docenten blijkt dat ervaringen met docenten worden meegenomen in functioneringsgesprekken. Op basis van evaluaties wordt gekeken of de kwaliteit van de docenten volstaat. Bij disfunctioneren wordt het contract niet verlengd. Na drie jaarcontracten volgt (bij goed functioneren) een vaste aanstelling.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat het personeelsbeleid past bij de ambities van de opleiding: meer aandacht voor (praktijkgericht) onderzoek, versterken van het niveau en zorgen voor een goed werkklimaat. De werkdruk is een punt van aandacht.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 9 Kwaliteit van het personeel

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

Het panel heeft de CV's van het docententeam ingezien en stelt vast dat het team relevante vakinhoudelijke kennis combineert met kennis van en ervaring met onderzoek. Ruim driekwart van de docenten heeft een mastergraad en eentiende heeft een mastergraad en is gepromoveerd. In het docententeam heeft een groot deel voldoende werkervaring opgedaan in het domein van de Integrale Veiligheid.

De opleiding besteedt aandacht aan scholing en deskundigheidsbevordering. Het lectoraat *Cybersafety* biedt docenten de mogelijkheid om te promoveren onder begeleiding van de lector. Thans zijn twee docenten van de opleiding in het lectoraat bezig met hun promotietraject. Zoals reeds gemeld bij standaard 8 is er aandacht voor de didactische bekwaamheden van het personeel (cursus Pedagogisch Didactische Bekwaamheid). Vier keer per jaar vinden afdelingsstudiedagen plaats die zich inhoudelijk richten op concrete vraagstukken binnen de opleidingen.

Er is een goede wisselwerking tussen het lectoraat *Cybersafety* en het onderwijsteam. Dit komt tot uitdrukking in de onderzoekers van het lectoraat, die ook als docent optreden bij enkele onderwijsmodules en studenten begeleiden bij hun afstuderen.

Het belang van praktijkgericht onderzoek neemt in het hbo toe. Om de docenten hierin goed te faciliteren is tijdens studiedagen en opleidingstrajecten veel aandacht geschonken aan de onderzoeksvaardigheden van docenten.

Bij een aantal onderwijseenheden worden externe experts en gastdocenten ingeschakeld voor specifieke vakgebieden.

Studenten laten zich in de gesprekken positief uit over de kwaliteiten van de docenten. Dit komt overeen met resultaten van evaluatiegegevens (NSE).

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft op basis van de gesprekken met het docententeam een zeer goed indruk van de kwaliteiten van de docenten. Het team is deskundig, enthousiast en zeer betrokken. Docenten hebben werkervaring in de beroepspraktijk en hebben goede relaties met het werkveld van IV.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Standaard 10 Kwantiteit van het personeel

De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De afgelopen jaren is de opleiding gegroeid van 264 (voltijd en deeltijd) ingeschreven studenten in 2008 naar 403 in 2012. Daarmee is IV de grootste opleiding van de Thorbecke Academie (707 ingeschreven studenten op peildatum 1 februari 2013; voltijd en deeltijd). Van de docenten binnen de Thorbecke Academie wordt verwacht dat zij vanuit het onderwijs inzetbaar zijn in verschillende rollen; bijvoorbeeld als expert, studieloopbaanbegeleider of trainer. Daarnaast voert de docent ook coördinatie taken uit en neemt hij deel aan kenniskringen. Van de docent wordt niet verwacht dat hij alle rollen en taken kan vervullen, maar elke docent dient wel meerdere rollen en taken te kunnen vervullen.

De groei van de opleiding IV heeft er mede toe geleid dat de werkdruk van docenten is verhoogd² (zie standaard 8, Personeelsbeleid). De student/docent ratio is 31 : 1. De norm voor het Instituut Economie en Management ligt tussen de 25 en 30.

Daarnaast zorgen de veranderingen in het curriculum voor veel extra (ontwikkel)werk (overgang naar de BBA-standaard en ontwikkelen van de onderzoeksleerlijn en beoordelingssystematiek). Docenten met wie het panel heeft gesproken, vinden de werkdruk hoog.

² Door de bekostigingssystematiek waarin de formatie wordt berekend op t-2 jilt de formatie altijd na op het aantal studenten dat werkelijk is ingeschreven (bij groei van de opleiding levert dit een nadeel op voor de opleiding bij krimp een voordeel).

Door werken in de avonduren en weekends worden vaak pieken in het werk opgevangen. De docenten waarderen de inhoud van hun werk en zijn, aldus het panel, gemotiveerd. Door inzet van gastdocenten en door het opnieuw beoordelen van taken en prioriteiten zoekt de opleiding naar verlichting van de werkdruk, aldus het management. Daarnaast zijn vanuit het centrale niveau van de NHL Hogeschool extra middelen ter beschikking gesteld om de groei van IV in de komende jaren op te kunnen vangen.

Studenten zijn, aldus de NSE 2012 ontevreden over de bereikbaarheid van docenten buiten de contacturen. Uit de gesprekken met studenten komt een iets genuanceerder beeld naar voren. Docenten zijn, aldus deze studenten, graag bereid ondersteuning en advies te geven. Persoonlijk contact met docenten werkt het snelst, aldus studenten. Via e-mail laat een antwoord nogal eens op zich wachten. Studenten melden dat een pro-actieve student altijd voor begeleiding bij een docent terecht kan (zie ook standaard 12, studiebegeleiding).

De groei van de opleiding en daarmee van de Thorbecke Academie leidt ertoe dat de opleiding zich moet aanpassen aan wat een toenemend aantal studenten van de opleiding c.q. de docenten vraagt. De cultuur van de Thorbecke Academie die gericht is op kleinschaligheid en er 'altijd willen zijn voor de student' vereist, aldus het management, niet alleen een strakkere toepassing van procedures en processen, maar ook een omschakeling naar een meer formele cultuur. Dit wordt door het team onderkend, zo heeft het panel kunnen vaststellen. De wijze waarop dit vormgegeven wordt is onderwerp van het afdelingsoverleg en studiedagen. Voor beelden van te ondernemen acties zijn: in het studiejaar 2013-2014 zijn spreekuren ingeroosterd, is uitbreiding van het docentenbestand gerealiseerd en zijn afspraken gemaakt over meer groepsgewijze begeleiding van afstudeerders.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat docent : student ratio zich boven de eigen norm van 30 bevindt en dat de werkdruk als hoog ervaren wordt. De genomen en voorgenomen maatregelen die de werkdruk moeten verlichten, hebben op het moment van visiteren nog niet tot daadwerkelijke verlichting geleid. Werkdruk heeft de aandacht van het management.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **onvoldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Voorzieningen

Standaard 11 Materiële voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

NHL Hogeschool is sinds 1 januari 2010 gevestigd in een nieuw gebouw in Leeuwarden. In de nieuwbouw zijn de modern faciliteiten beschikbaar. Zo zijn er werk- en projectruimtes, voorzien van diverse audiovisuele en ICT - en multimedia-apparatuur, waar studenten individueel of in groepsverband kunnen werken. Het Service Centre voor Kwaliteit en Organisatie (SCKO) draagt zorg voor de materiële voorzieningen. SCKO stelt jaarlijks vast welke onderwijsruimtes, ICT-middelen en projectruimtes nodig zijn.

De Thorbecke Academie heeft een herkenbare plaats in het gebouw, die onder andere gekenmerkt wordt door het bronzen borstbeeld van Thorbecke. Voor docenten zijn er 28 werkplekken beschikbaar. Daarnaast heeft het Studiegenootschap Trias Politica een eigen ruimte. Studenten waarderen dit. Studenten kunnen gebruik maken van werkplekken in de studielandschappen en 75 kleine ruimtes voor groepsoverleg (de zogenoemde 'breakout rooms'). De nieuwbouw beschikt over 14 studielandschappen met circa 1300 zitplaatsen die voor iedereen toegankelijk zijn.

In de centrale hal zijn een mediatheek, een copyshop, internetcafé, boekhandel, uitzendbureau, huisartsenpraktijk en restaurant gevestigd. De mediatheek levert studenten en docenten voorzieningen op het gebied van de informatieverstrekking en –verwerking en ondersteuning bij het vinden van informatie. Studenten met wie het panel sprak zijn hier zeer over te spreken. De Mediatheek biedt studenten bovendien aanvullend ruimte voor lezen en studeren en 100 werkplekken met draadloze internetaansluiting.

In het NHL-gebouw zijn 420 laptopwerkplekken voor personeel gecreëerd, 277 personeels-PC-plekken, 832 studenten-PC-plekken, 846 algemene laptopaanlandplekken en 1100 studentenwerkplekken op studielandschappen. In het hele gebouw is draadloos internet aanwezig.

Studenten zijn, aldus het panel, over het algemeen tevreden over de voorzieningen. De beschikbaarheid van werkplekken en ICT scoren echter laag in studentenevaluaties (NSE). Deze punten van kritiek werden ook genoemd door de studenten met wie het panel sprak. Genoemde ergernissen zijn: kapotte PC's, trage PC's en te weinig werkplekken. Maar studenten relativeren dit ook weer: als je bereid bent even in het gebouw te gaan zoeken vind je, aldus deze studenten, altijd een werkplek en een werkende PC.

Overwegingen en conclusie

De studiefaciliteiten zijn naar behoren. De klachten over de kwaliteit van ICT-faciliteiten zijn NHL breed en zijn dan ook in het algemene beleid van de NHL Hogeschool een punt van aandacht. In een nieuw ICT-beleidsplan wordt uitgegaan van het principe "Bring Your Own Device". Studenten kunnen dan overal met hun eigen laptop inloggen. Zij zijn dan minder afhankelijk van de reeds aanwezige PC's en werkplekken.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 12 Studiebegeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Begeleiding

De opleiding Integrale Veiligheid is klein in omvang. De kleinschaligheid van de opleiding nodigt studenten uit tot het direct benaderen van docenten als de student daar behoefte aan heeft. De student vraagt doorgaans begeleiding als dat nodig is. Studenten zijn positief over de benaderbaarheid van docenten. Dit is een sterk punt van de opleiding.

Naast de directe begeleiding op verzoek van de student is er ook door de opleiding geplande begeleiding. De opleiding kent verschillende vormen van begeleiding. De studieloopbaanbegeleider (SLB'er) is altijd het centrale aanspreekpunt voor de student. Iedere student heeft een studieloopbaanbegeleider met wie hij op vaste momenten zijn voortgangsplannen bespreekt. De SLB-gesprekken vinden deels individueel plaats en deels in groepsverband. In de loop van de studie verandert de aard van de contacten van docentgestuurd naar studentgestuurd. Van begeleidend naar coachend.

De SLB-lijn kent verschillende fasen:

1. Propedeuse: oriënterend, informierend, beeldvormend, selecterend, talenten, studievaardigheden;
2. Jaar 2: afronding propedeuse, stagekeuze jaar 3, minorenkeuze, buitenland;
3. Jaar 3: 3e en/of 4e-jaarsstagekeuze, minorenkeuze, buitenland, afstudeerprofiel;
4. Jaar 4: minorenkeuze, afstuderen, oriënteren op beroep/ vervolgstudie.

Een SLB-coördinator is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van het SLB-programma, eenduidige uitvoering door SLB'ers en de kwaliteit van de SLB-leerlijn.

Studenten met wie het panel sprak oordelen verschillend over de SLB. SLB als aanspreekpunt wordt door alle studenten positief gewaardeerd. De SLB-gesprekken vindt de een niet nuttig en de ander wel. Dit heeft, aldus de studenten, ook te maken met het feit dat in de afgelopen jaren veel wisselingen van SLB'er hebben plaatsgevonden. De behoefte aan SLB is, aldus de studenten het grootst in het eerste jaar.

De studieloopbaanbegeleiding in de deeltijdvariant van Integrale Veiligheid vindt plaats in de Business Groups³ en in de intervisiemomenten. Voor collegejaar 2013-2014 zal de SLB-lijn ook in de deeltijd explicieter in het curriculum zijn opgenomen.

Naast de SLB'er kent de opleiding een studieadviseur. De studieadviseur beheert de studentdossiers, informeert potentiële studenten, doet voorstellen voor individuele studieroutes en monitort de voortgang van langstudeerders. SLB'er en studieadviseur kunnen een student doorverwijzen naar de decaan voor meer specialistische ondersteuning (studiefinanciering, problemen in de privésfeer).

Een stagedocent begeleidt het leerproces van de student tijdens de stage. De stagedocent beoordeelt het plan van aanpak van de student en introduceert hem in de stage-instelling. De procedure omtrent de stage van de student staat uitgebreid beschreven in de *Stagehandleiding Thorbecke Academie 2012-2013*. Indien een student kiest voor onderwijs of stage in het buitenland, wordt de student bij dit keuzeprocess naast de SLB'er ondersteund door de coördinator Buitenland van de Thorbecke Academie en het International Office van NHL Hogeschool.

De NSE van 2012 laat zien dat studenten tevreden zijn over de kwaliteit van de begeleiding. In de gesprekken bevestigen studenten dat zij voor begeleiding altijd bij docenten terecht kunnen. Dit waarderen zij zeer.

³ Workshops van deeltijdstudenten waarin zij onder begeleiding van een docent / coach ervaringen uitwisselen over gemaakte beroepsproducten en elkaars producten becommentariëren.

Informatievoorziening

De opleiding informeert de studenten via intranet, Blackboard (digitale leeromgeving) en Educator. Educator is het studieregistratie en –volgsysteem, waarin alle informatie beschikbaar is over:

- Onderwijs- en toetseenheden;
- Keuzemogelijkheden voor minoren;
- Studieplan en studievoortgangsregistratie; resultaten altijd ter inzage via het systeem;
- Informatie over studievoortgang (gekoppeld aan Bindend Studieadvies).

Intranet is het centrale communicatiekanaal binnen de Thorbecke Academie voor alle communicatie over het programma (lesroosters, ziekmeldingen, gastcolleges), maar ook als archief-functie (regelingen, formulieren). De verwachting is dat hiermee de tevredenheid over informatievoorziening in grote mate zal toenemen. Studenten toonden zich in de NSE van 2012 met name ontevreden over de tijdige bekendmaking van beoordelingen. Vanaf 2012-2013 monitort het Onderwijs Service Bureau de naleving van afspraken over de cijferinvoer strikt. De overige items over informatievoorziening in de NSE 2012 scoren voldoende tot goed.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft een goede indruk van de begeleiding van de studenten. Vooral de kleinschaligheid van de opleiding en toegankelijkheid van de docenten waarden de studenten zeer. Dit is echter, aldus het panel ook een valkuil voor docenten. Klaarstaan voor studenten, betekent soms ook werkdruk voor de docent op andere dan begeleidings- en onderwijstaken (zie standaard 10). Dit neemt niet weg dat het panel de begeleiding (het directe contact docent-student) een sterk punt van de opleiding vindt.

Over de kwaliteitskenmerken die betrekking hebben op de informatievoorziening zijn de studenten tevreden. Een uitzondering is het kenmerk *bekendmaking van resultaten*; dat kan, naar het oordeel van de studenten, wel sneller. De opleiding heeft passende maatregelen genomen om de waardering door studenten op dit punt te verbeteren.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Kwaliteitszorg

Standaard 13 Evaluatie resultaten

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

De opleiding geeft in de kritische reflectie een overzicht van meetinstrumenten waarmee zij de kwaliteit van het onderwijs evalueert. Zo zijn instrumenten beschreven voor het evalueren van doelstellingen, programma, personeel, voorzieningen, kwaliteitszorg en resultaten. Voor elk instrument is vastgelegd met welke frequentie het wordt ingezet en op welke doelgroep die gericht is (werkveld, studenten, alumni, personeel). Instrumenten zijn NSE, HBO-monitor, mid-term audits, evaluaties van onderwijseenheden gevolgd door panelgesprekken, gesprek met Adviesraad. Jaarlijks wordt een planning gemaakt van de te ondernemen evaluatieactiviteiten. Deze planning is vastgelegd in de documenten *Proces Module-evaluaties 2012-2013* en *Overzicht Module-evaluaties 2012-2013*.

Evaluatieresultaten lager dan 3,0 (5-puntsschaal) of lager dan 7 (10-puntsschaal) geven aanleiding tot nader onderzoek. Op het moment dat op een onderdeel lager gescoord wordt, wordt een actieplan opgesteld. Voor sommige onderdelen legt het instituut ECMA de lat hoger: op toetsing en beoordeling streeft zij een score 3,5 na in de NSE, voor praktijkgerichtheid en begeleiding een score 3,8.

Binnen het Instituut ECMA is een kenniskring Kwaliteit ingesteld. In de kenniskring zijn alle afdelingen van ECMA vertegenwoordigd. Het kwaliteitsbeleid is vastgelegd in het kwaliteitshandboek (*ECMA Handboek Kwaliteitszorg, Kwaliteitszorgsystemen 2011*). De kenniskring stelt elk jaar een jaarplan kwaliteitszorg op.

Studenten met wie het panel sprak melden dat zij regelmatig feedback geven op onderwijseenheden, maar dat het niet duidelijk is wat met de bevindingen gedaan wordt. Uit het gesprek met de Opleidingscommissie (waarin docenten en studenten zitting hebben) komt naar voren dat de OC wel op de hoogte is van resultaten en te ondernemen acties. De opleiding plaatst sinds 2011 ook alle evaluatie-uitkomsten en de door de opleiding ondernomen acties op een speciaal daarvoor in het leven geroepen intranetpagina.

In het studiejaar 2012-2013 is er zwaarder ingezet op het systematisch verbeteren van de processen rondom het evalueren. Waaronder een snellere terugkoppeling van de resultaten aan betrokkenen. Na elke periode worden panelgesprekken met studenten gehouden. De verslagen worden op intranet geplaatst.

De respons op evaluaties is naar het oordeel van de opleiding laag. Het Instituut ECMA heeft een pilot gedraaid met de HBO-spiegel⁴. De uitkomsten uit deze pilot waren, aldus de opleiding, dusdanig positief met betrekking tot de respons en meetbaarheid, dat de opleiding vanaf 2013-2014 ook gaat werken met de HBO-spiegel als vervanging van de huidige evaluaties. Studenten waardeerden de HBO-spiegel hoger dan nu gebruikte evaluatiemethode. Voordeel is tevens dat de HBO-spiegel door meerdere afdelingen binnen het instituut gebruikt wordt, waardoor de onderlinge vergelijkbaarheid vergroot wordt. De dubbelingen die nu optreden bij de NSE en de nu in gebruik zijnde evaluatie-instrumenten worden hiermee voorkomen en daarmee, zo verwacht de opleiding, ook de 'evaluatiemoetheid' bij studenten.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding systematisch nagaat wat de kwaliteit van het onderwijs is. Daartoe zet de opleiding diverse meetinstrumenten in. De opleiding heeft generiek streefnormen bepaald voor de verschillende kwaliteitskenmerken. Aan de kwaliteitskenmerken *begeleiding* en *toetsen en beoordelen* worden extra eisen (=hogere streefnormen) gesteld.

Het panel is positief over de maatregelen die zijn genomen om de respons te verhogen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 14 Verbetermaatregelen

De uitkomsten van deze evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.

Bevindingen

Resultaten van evaluaties worden besproken in afdelingsvergaderingen en in de Opleidingscommissie waarin studenten van de voltijd en deeltijd vertegenwoordigd zijn. Alle grote veranderingen, zoals aanpassingen in de doelstellingen en het programma zijn ook onderwerp van gesprek in de werkveldadviescommissie. Vanaf begin 2011 publiceert de opleiding op de intranetsite van NHL Hogeschool welke verbeteringen er in het onderwijs worden ingevoerd. De rapportages van evaluaties en panelgesprekken zijn eveneens opgenomen op de intranetsite.

Het panel heeft op basis van de gesprekken met het management en de opleidingscommissie de indruk gekregen dat verbetermaatregelen worden doorgevoerd. Maar of acties daadwerkelijk zijn uitgevoerd is niet goed vast te stellen.

⁴ De HBO-spiegel is een digitaal evaluatie-instrument, met een eenvoudiger inrichting dan het huidige evaluatiemodel. Vragen die ook in de NSE voorkomen zijn eruit gehaald.

De opleiding gaat verbeteracties naar aanleiding van module-evaluaties meer traceerbaar maken via een monitoringsysteem. Resultaten van onderwijs-evaluaties gaan vast onderdeel uitmaken van de plan- en beoordelingsgesprekken met de docenten. Indien de resultaten daartoe aanleiding geven, worden aanvullende acties gevraagd aan de docent. Deze acties worden vastgelegd in de plan- en beoordelingscyclus. Bij besluiten tot verlenging van tijdelijke contracten en besluiten tot het verlenen van een vaste aanstelling worden de resultaten van onderwijs-evaluaties meegenomen.

De visitatie van september 2007 was aanleiding voor de NVAO om het toenmalige panel te vragen een vervolgaudit (januari 2009) uit te voeren en te rapporteren over de studielast, beoordeling en toetsing en eindniveau. Studenten beoordelen in 2012 de studielast met ruim voldoende (3,4 in de NSE 2012). Meldingen van een te lage studielast heeft het panel nu niet meer aangetroffen. Het toetsen en beoordelen is in 2007 op basis van voorgenomen acties met een voldoende beoordeeld. In 2009 stelde het panel vast dat de voorgenomen acties ter verbetering van het toetssysteem en de beoordeling van eindwerkstukken ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. (*Aanvullend onderzoek Integrale Veiligheid en Hogere Europese Beroepen Opleiding, februari 2009*). Nu in 2012 stelt het panel vast dat de opleiding het toetssysteem verder heeft ontwikkeld en de beoordeling van het eindniveau verder heeft gestructureerd (zie standaard 16). De opleiding is nu bezig met het ontwikkelen van een kader om de onderzoekende houding van de bachelor te kunnen beoordelen. Praktijkgericht onderzoek is sinds 2009 een steeds belangrijker onderdeel van het programma geworden en dus ook van de beoordeling.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding regelmatig de onderwijskwaliteit evalueert en verbetermaatregelen doorvoert naar aanleiding van evaluaties. Duidelijk is dat de opleiding de ingezette majeure verbeteracties zoals geformuleerd in 2007 (studielast, toetssysteem en beoordeling eindniveau) heeft weten door te voeren. Het panel merkt wel op dat de opleiding een lange aanlooptijd nodig heeft gehad om de verbeteracties (geformuleerd in 2007) ook daadwerkelijk uit te gaan voeren. De sturing op de implementatie van verbeteracties is recent aangescherpt. Deze aanscherping van het systeem zal naar de verwachting van het panel bijdragen aan de traceerbaarheid van verbeteracties. Het panel concludeert dat de opleiding de onderdelen *plan*, *do* en *check* van de PDCA cyclus uitvoert. De controle op het onderdeel *act* behoeft nog verbetering.

Het panel komt op basis van bovenstaande overweging tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

De opleiding vraagt alle relevante belanghebbenden naar hun mening over de kwaliteit van de opleiding. Docenten/medewerkers, studenten, afgestudeerden, werkveld en collega-opleidingen. Dit doet zij via evaluatieformulieren en door gesprekken (zowel via formeel als informeel overleg). In de kritische reflectie is een overzicht opgenomen van de instrumenten die de opleiding gebruikt om informatie over de kwaliteit van de opleiding te verzamelen. Voorbeelden zijn het stafoverleg, overleg toetscommissie, SLB-overleg, stage- en afstudeeroverleg, studiedagen, onderwijsbeoordelingen, panelgesprekken met studenten, NSE en overleg adviesraad. Uitkomsten van evaluaties worden in de formele overlegsituaties besproken.

Naast de formele overlegvormen hebben docenten voldoende vrijheid om 'elkaar op te zoeken' en ontwikkelingen met elkaar te initiëren en te implementeren. Het panel heeft in de gesprekken met docenten en leden van commissies kunnen ervaren dat er een open cultuur heerst, waarin informatie wordt uitgewisseld en bediscussieerd. Een recente ontwikkeling is het gebruik van *social media* door stakeholders (met name studenten). Klachten van studenten kunnen zo snel worden opgemerkt. Veel docenten en het afdelingshoofd gebruiken *social media* om op informele wijze het contact te onderhouden.

De alumni zijn via het alumninetwerk en de hbo-monitor in staat gesteld om de opleiding van feedback te voorzien. Het werkveld participeert via landelijke overlegorganen en in de adviesraad van de opleiding Integrale Veiligheid. De Adviesraad is in september 2002 geïnstalleerd. De raad bestaat uit personen die werkzaam zijn in functies waarvoor de opleiding opleidt en de kerndocenten van de opleiding. Driemaal per jaar vindt er een bijeenkomst plaats. De taak van de adviesraad is het formuleren van adviezen om de kwaliteit van het onderwijs van de opleiding te bevorderen en de aansluiting op de beroepspraktijk te bewaken. Leden van de adviesraad worden regelmatig ingezet als gastdocent bij de onderwijsseenheden.

Hoewel er voldoende instrumenten zijn om input te leveren, zijn studenten IV niet tevreden over de mate waarin zij betrokken worden bij de invulling en verbetering van de opleiding (NSE 2012). Ook vinden zij dat ze te weinig merken van verbeteringen en er onvoldoende over geïnformeerd worden. De opleiding meldt dat in het afgelopen collegejaar aandacht is besteed aan de terugkoppeling van resultaten aan studenten. Zo is er een intranetpagina beschikbaar over kwaliteitszorg, worden er panelgesprekken georganiseerd met studenten en docenten. Het panel is van mening dat studenten voldoende toegang hebben tot de informatie. Als zij willen, kunnen studenten kennis nemen van evaluatie-uitkomsten en wat ermee gedaan wordt (intranet).

Dat kwam onder andere naar voren in het gesprek met de Opleidingscommissie. Ook studenten met wie het panel sprak waren op de hoogte van intranet als informatiebron van evaluatie-uitkomsten.

Dat neemt niet weg dat de opleiding verdere actie onderneemt om de zichtbaarheid van verbeteracties voor studenten te verbeteren. Zo zal in het collegejaar 2013-2014 een paragraaf “*Aanpassingen*” worden toegevoegd in de moduleboeken. Er zal kort worden weergegeven welke feedback er vanuit de onderwijsbeoordelingen is gekomen en welke acties de docent daarop heeft genomen.

Ook zal vanaf 2013-2014 de *HBO-spiegel* worden ingezet. Met de inzet van de HBO-spiegel wil de opleiding bereiken dat de respons op evaluaties toeneemt. De respons op onderwijsbeoordelingen is in veel gevallen zeer beperkt. Tot slot zullen vanaf 2013-2014 in elke onderwijsperiode vaste evaluatiemomenten worden ingeroosterd.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende formele en informele informatiekanalen tot haar beschikking heeft om (gestructureerd) informatie te verzamelen over de kwaliteit van de opleiding bij de relevante belanghebbenden. De betrokkenheid van studenten bij het wel en wee van de opleiding is gemeten naar de respons op module-evaluaties en de score in de NSE van 2012 nog beperkt. De opleiding heeft maatregelen genomen om de studentenrespons (en daarmee de kwaliteit van de feedback op de opleiding) te verhogen. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De opleiding heeft criteria vastgelegd waaraan toetsen moeten voldoen. Ten eerste moeten de toetsen de kwalificaties van de student meten. Dit doet de opleiding door competenties te toetsen via assessments. In een toetsplan toont de opleiding aan dat alle competenties worden getoetst op drie beheersingsniveaus. De student maakt daartoe een beroepsproduct, waarbij hij gebruik dient te maken van literatuur (beschreven in de Body of Knowledge). De kwalificatie van studenten wordt ook getoetst door kennistoetsen af te nemen.

Ten tweede moeten de toetsvormen passen bij de aard van de leerlijnen: integrale leerlijn, conceptuele leerlijn, vaardigheden leerlijn en studieloopbaanleerlijn.

In een overzicht in de kritische reflectie is beschreven welke toetsvormen ingezet worden voor welke leerlijn. Zo worden bijvoorbeeld het performance assessment en de presentatie ingezet in de integrale leerlijn en multiple choice toetsen en open vragen in de conceptuele leerlijn. Vaardigheidstoetsen en practicumtoetsen worden afgenomen in de vaardigheden leerlijn. Het panel vindt de toetsvormen passend bij de diverse leerlijnen.

Ten derde stelt de opleiding eisen aan de kwaliteit van de toetsen. Er zijn maatregelen genomen om de betrouwbaarheid, validiteit en representativiteit van toetsen te waarborgen. Maatregelen zijn: collegiale consultatie bij het ontwerpen van toetsen, evaluatie van toetsen, over het totaal aan beoordelingen verschillende beoordelaars inzetten (bevorderen intersubjectiviteit).

Een vierde eis die de opleiding aan toetsen stelt is dat voor iedereen de toetsopgaven, de toetsvorm, de beoordelingscriteria, de weging ervan en de normering en cesuur helder beschreven is (transparantie). Het panel stelt vast dat in moduleboeken deze informatie is vastgelegd. Beoordelingscriteria zijn voor kennistoetsen, vaardighedentoetsen en assessments opgenomen in het bijbehorende werkmateriaal.

Alle performance-assessments worden uitgevoerd door ten minste twee assessoren, waarbij ook de begeleider aanwezig is. Voor het meten van competenties zijn door de opleiding specifieke beoordelingsformulieren ontwikkeld. Het panel heeft beoordelingsformulieren ingezien en stelt vast dat de opleiding het beoordelingssysteem steeds verder ontwikkelt. Naar aanleiding van ervaringen past de opleiding beoordelingsformulieren en beoordelingscriteria aan. Het panel trof derhalve verschillende versies van beoordelingsformulieren aan. In een periode waarin het beoordelingssysteem wordt ontwikkeld is dit, aldus het panel, gebruikelijk en te prijzen. Dit geeft er blijk van dat er intern een grondige discussie plaatsvindt over criteria en niveau.

Het beoordelen van praktijksituaties (stage in de voltijd en werkplek in de deeltijd) gebeurt door twee beoordelaars. De bedrijfsbegeleider beoordeelt het functioneren van de student aan de hand van de competenties. Deze beoordeling wordt door de examiner van de opleiding samen met de productbeoordeling (stageverslag in de voltijdopleidingen en werkdoos in de deeltijdopleidingen) meegewogen in een eindoordeel op de stage of het werkplekieren. Het beoordelen van het werkplekieren heeft de bijzondere aandacht van de opleiding. Nu het leerproces in de deeltijd meer wordt gestuurd via thematisch onderwijs wordt ook de toetsing meer afgestemd op de competenties die in de themablokken aan bod komen (zie ook standaard 3 over werkplekieren).

De kwaliteit van toetsen zoals bedoeld en beschreven in het *Toetsbeleid NHL 2012-2015*, en *Toetsbeleid ECMA 2012* wordt mede bewaakt door de examencommissie. De examencommissie bestaat uit docenten van de Thorbecke Academie en opereert onafhankelijk van het afdelingshoofd. De borging van de kwaliteit van de toetsen heeft de examencommissie gemandateerd aan de toetscommissie, die met ingang van studiejaar 2011-2012 is ingesteld. De toetscommissie bestaat uit de voorzitter van de Examencommissie, de medewerker kwaliteitszorg en twee docenten. Daarnaast neemt elke onderwijsperiode één docent deel aan het overleg.

In het gesprek met de examencommissie en de toetscommissie blijkt dat de commissie nauwgezet en systematisch de toetsen op kwaliteit beoordeelt. De docenten dienen vanaf 2013-2014 alle toetsen ter beoordeling in te dienen bij de toetscommissie. Steekproefsgewijs worden toetsen op kwaliteit beoordeeld. De evaluatie van de toetsen is zodanig opgezet dat alle toetsen één keer per drie jaar worden beoordeeld.

Uit gesprekken met docenten blijkt dat docenten in de afgelopen jaren zijn geschoold en getraind om hun toetsdeskundigheid te bevorderen. Ook blijkt dat het voorkomt dat toetsen naar aanleiding van feedback van studenten worden aangepast. De toetscommissie en de opleidingscommissie zien erop toe dat evaluatieve opmerkingen van studenten en docenten over toetsen worden besproken en dat er zo nodig actie op wordt ondernomen. Het panel heeft inzage gehad in beoordeelde toetsen en opdrachten en stelt vast dat de toetsing van de theorie aan de maat is.

Het panel stelt vast dat het toetssysteem werkt en nog in ontwikkeling is. De beoordelingssystematiek van de eindwerkstukken is na uitgebreid onderling overleg tot stand gekomen. Het docententeam is actief betrokken bij de verdere ontwikkeling van het beoordelingssysteem en de discussie over beoordelingscriteria en niveau-indicaties.

De NSE 2012 toont aan dat studenten tevreden zijn over de wijze van toetsen. Zij vinden dat de toetsing en beoordeling aansluit bij de inhoud van de opleiding en dat docenten voldoende kwalitatieve feedback geven.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Tijdens de afstudeerstage dient de student aan te tonen dat hij de opleidingscompetenties op advanced niveau bezit. Tijdens het afstuderen voert de student een opdracht uit in een beroepsomgeving. De student krijgt een afstudeerbegeleider (eerste lezer) en een tweede lezer toegewezen die, tezamen met het advies van de bedrijfsbegeleider, de beoordeling van het afstudeertraject verzorgen. Voor het uitvoeren van de opdracht schrijft de student een plan van aanpak. Het belang van praktijkgericht onderzoek neemt in de opleiding toe. Om de kwaliteit van het onderzoek te borgen, besteedt de opleiding aandacht aan de goedkeuring van het plan van aanpak (juiste probleemstelling, haalbaarheid, kwaliteit van onderzoeksvragen). De twee begeleidende docenten moeten het plan goedkeuren, alvorens de student zijn afstudeerstage mag starten. De procedure en de wijze van beoordelen staat beschreven in de "*Afstudeerhandleiding Thorbecke Academie 2012-2013*". In het afstudeeronderzoek laat de student zien dat hij in staat is tot het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek. De student kiest een thema en werkt het thema uit in een opzet voor een praktijkgericht onderzoek. De student legt de uitkomsten van het onderzoek vast in een rapport. Het afstuderen wordt afgesloten met een beoordeling van het rapport en het functioneren van de student op de afstudeerplek.

De beoordeling komt tot stand aan de hand van vastgestelde beoordelingscriteria (vastgelegd in een beoordelingsformulier). In de afgelopen jaren zijn de formulieren ontwikkeld en bijgesteld. Twee examinatoren van de opleiding beoordelen het afstudeeronderzoek en de bedrijfsbegeleider geeft een advies.

Tot slot vindt een eindgesprek plaats door twee assessoren, waaronder de afstudeerbegeleider. Alleen de door de examencommissie aangewezen examinatoren zijn bevoegd om als assessor op te treden bij het afstuderen.

De studenten zijn bijzonder tevreden over de eindresultaten van de opleiding. De items die betrekking hebben op de eindkwalificaties van de opleiding scoren tussen de 3,5 en 4,0 in de NSE 2012. Studenten zijn onder andere zeer tevreden over het probleemoplossend vermogen en samenwerken.

Vertegenwoordigers uit het werkveld, met wie het panel heeft gesproken, tonen zich tevreden over het niveau van de afgestudeerden.

Het panel heeft negentien eindwerkstukken van studenten bestudeerd (afstudeercohorten 2010 - 2011 en 2011 - 2012) Vier daarvan zijn geselecteerd door de opleiding de overige vijftien heeft het panel geselecteerd. De selectie bestond uit eindwerkstukken van de voltijd- en deeltijdvariant en de beoordeling varieerde tussen de 5,5 en 9. Het panel is het in grote lijnen eens met de beoordeling door de opleiding. Het bachelorniveau wordt behaald. Het panel zou één van de negentien eindwerkstukken met een onvoldoende hebben beoordeeld. De opleiding had deze ook laag beoordeeld.

Het panel heeft wel enkele observaties bij de eindwerkstukken zowel procedureel als inhoudelijk van aard. De beoordelingsformulieren waren niet altijd conform de voorgeschreven procedure ingevuld: soms wel door twee beoordelaars ondertekend, soms door één en soms ontbrak het oordeel van de tweede beoordelaar. Het was niet altijd duidelijk wat de motivatie was voor het eindcijfer (combinatie van het oordeel over het onderzoek en het oordeel over de presentatie).

Inhoudelijk valt het panel op dat de studenten weinig gebruik maken van literatuur. De theoretische bagage is er wel (deze komt terug in de opleiding), maar in het eindwerkstuk komt de theorie beperkt aan bod.

Bij enkele eindwerkstukken had het panel de indruk dat de begeleider kritischer had kunnen zijn bij de goedkeuring van het plan van aanpak en/of in de begeleiding daarna. Zo zou het plan van aanpak meer informatie kunnen bevatten over te raadplegen materiaal en de verschillende invalshoeken waarmee het vraagstuk wordt benaderd (aanpak integrale benadering). De student had met een kritische begeleiding meer kunnen presteren.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een toetsystematiek die goed is vormgegeven. De opleiding is bezig met het invoeren van de toets- en beoordelingssystematiek en past op basis van ervaringen van docenten en studenten de beoordelingssystematiek aan (verbeteren en 'inregelen' van het gebruik van beoordelingscriteria en niveau-indicaties). De opleiding toont in voldoende mate aan dat de studenten het hbo-bachelor-niveau behalen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de voltijd- en deeltijdvariant.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Voltijd	Deeltijd
<i>Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 2 Oriëntatie van het programma</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 3 Inhoud van het programma</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 4 Vormgeving van het programma</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 6 Studeerbaarheid</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 7 Duur</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 8 Personeelsbeleid</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 9 Kwaliteit van het personeel</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 10 Kwantiteit van het personeel</i>	Onvoldoende	Onvoldoende
<i>Standaard 11 Materiële voorzieningen</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 12 Studiebegeleiding</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 13 Evaluatie resultaten</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 14 Verbetermaatregelen</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg</i>	Voldoende	Voldoende
<i>Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Voldoende	Voldoende

Overwegingen en conclusie

Weging van de oordelen op de zestien standaarden op basis van de motivering bij de standaarden en volgens de beslisregels van NVAO:

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 16 als onvoldoende beoordeeld wordt. Een 'onvoldoende' bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO;
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste de standaarden 1, 3, 6, 9, 13, 14, 15 en 16 als goed worden beoordeeld;
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien de standaarden 1, 3, 6, 9, 13, 14, 15 en 16 als excellent worden beoordeeld.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Integrale Veiligheid van NHL Hogeschool als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

1 Beoogde eindkwalificaties

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties in algemene termen zijn geformuleerd. De opleiding zou de competenties meer kunnen concretiseren. Dat geldt met name voor het begrip *integraal*. De vele aspecten van veiligheid zijn in de onderliggende documenten van Integrale Veiligheid (IV) benoemd, maar wat de integrale aanpak van de NHL Hogeschool is en welke keuzes de opleiding daarin maakt, zou meer geconcretiseerd kunnen worden (bijvoorbeeld de keuze voor de *Human factor* en *Cybersafety*).

Ook de internationale aspecten van veiligheid en de keuzes die de opleiding maakt voor de inrichting van internationalisering in het programma kunnen, aldus het panel, concreter beschreven worden in de eindkwalificaties.

De profilering van de opleiding is op papier wel beschreven, maar komt in de beroepsproducten van studenten beperkt naar voren. Er kan in het onderwijs en in de scripties meer gestuurd worden op de profilerende kenmerken van de opleiding.

2 Programma

De onderzoekslijn is in ontwikkeling. Het panel stelt vast dat er veel aandacht is voor kwantitatief onderzoek (onder andere kunnen werken met SPSS). Meer aandacht voor kwalitatief onderzoek is aldus het panel gewenst. Desnoods ten koste van het aanleren van SPSS-vaardigheden.

In onderzoeksverslagen en de eindwerkstukken is de relatie tussen theorie en praktijk vaak zeer beperkt (zie ook standaard 16). De onderzoeksleerlijn voor jaar 1 en 2 is ontwikkeld. Voor de jaren 3 en 4 waarin de nadruk ligt op uitvoeren van onderzoek (minoren, stage en afstuderen) is van belang dat de opleiding de integratie van theorie en praktijk in de onderzoeksverslagen en scriptie bewaakt. Dit zou als voorwaarde in de richtlijnen voor dergelijke werkstukken kunnen worden opgenomen.

Het panel is in algemene zin positief over het programma. Het panel vraagt zich wel af of het programma niet te breed wordt door ook de specifieke veiligheidsvraagstukken rond fysieke veiligheid - zonder de link met sociale veiligheid of de publieke sector - als opdracht voor afstuderen te accepteren. Het panel geeft de opleiding als advies mee zich te concentreren op het integrale van de veiligheid (zie ook de conclusie bij standaard 1 en standaard 3) en op de niches *Cyber Safety* en *Human factor*.

3 Voorzieningen

Geen opmerkingen.

4 Personeel

De werkdruk is hoog, mede door een combinatie van hoge onderwijslast en bijdragen die docenten moeten leveren aan ontwikkeling van nieuw en bestaand onderwijs. Oplossingen kunnen gezocht worden in:

- Uitbreiding van aantal docenturen realiseren door het creëren van een (grotere) flexibele schil van flexwerkers en gastdocenten;
- Aandacht voor ongewenste uitstroom (behoud goede mensen door bieden van perspectief);
- Tijdig voorinvesteren op toenemende studentaantallen;
- Slimmer plannen, door enerzijds hoorcolleges voor samengestelde groepen en anderzijds meer zelfwerkzaamheid studenten (dat vraagt eerst wel weer investeringen).

5 Kwaliteitszorg

Het panel stelt vast dat de opleiding de onderdelen *plan*, *do* en *check* van de PDCA cyclus uitvoert. De controle op het onderdeel *act* behoeft nog verbetering.

6 Toetsen en eindniveau

Geen opmerkingen.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

Uit: Landelijk beroepsprofiel Integraal Veiligheidskundige, juli 2012

In dit document worden de volgende benamingen gehanteerd:

- Integraal Veiligheidskundige, afgekort als IVK
- Opleiding voor Integrale Veiligheidskunde, afgekort als IVK-opleiding.

De IVK is een materiedeskundige op het gebied van integrale veiligheid. Hij beschikt over de nodige kennis en kent de veiligheidsprocedures, -processen en bijbehorende instrumenten. Maar om een optimaal resultaat te kunnen behalen moet een IVK daarnaast ook beschikken over een aantal competenties.

Onderstaand competentieprofiel van de IVK heeft een duidelijke relatie met de vastgestelde HBO kernkwalificaties en de Dublin Descriptoren (zie bijlage 1 van het Landelijk beroepsprofiel IVK).

1. Samenwerken

De bereidheid en het vermogen om in een multiculturele en multidisciplinaire omgeving met anderen samen te werken aan een gemeenschappelijk doel en om de betrokkenen te ondersteunen bij het realiseren van de gemeenschappelijke doelstellingen.

De IVK kan balanceren tussen verschillende belangen, de juiste informatie overdragen, vertrouwen stellen in andere partijen en hen stimuleren om hun kennis en kunde te delen. Vervolgens is hij in staat om deze kennis en kunde te benutten.

2. Organisatie- en omgevingssensitiviteit

Het vermogen om relaties en effecten van het politieke en bestuurlijke krachtenveld binnen en buiten de organisatie in te schatten en te begrijpen en om op basis hiervan te handelen.

De IVK signaleert relevante ontwikkelingen in de omgeving van de organisatie, kan daarop anticiperen en is in staat om deze te vertalen in beleid. Hij benut deze kennis ten behoeve van de organisatie en/of het vakgebied.

3. Vermogen tot netwerken

Het vermogen om contacten te zoeken, op te bouwen en te onderhouden.

De IVK beschikt over kwaliteiten voor samenwerking (met collega's, klanten en overige relaties die van belang zijn voor de doelen van de organisatie). Hij kan zich bewegen in een multiculturele en multidisciplinaire setting. Hij is in staat om zijn rol te overzien ten aanzien van het maatschappelijk belang en om zich te houden aan de geldende waarden en normen. Tot slot is hij bereid om hierover verantwoording af te leggen.

4. Communicatief vermogen

Het vermogen om informatie en ideeën helder en duidelijk over te brengen, met behulp van de juiste communicatiemiddelen.

De IVK is in staat om een wijze van communiceren te kiezen die optimaal past bij de situatie of het doel. Hij beheerst het gebruik van diverse communicatietechnieken (mondeling, schriftelijk, enz.).

5. Analytisch vermogen

Het vermogen om structuur aan te brengen in gegevens, om coherent en logisch na te denken, verbanden te zien, gegronde conclusies te trekken en consequenties in te schatten.

De IVK kan hoofd- en bijzaken van elkaar onderscheiden. Hij is in staat om complexe problemen te analyseren, te structureren en zo nodig te herstructureren.

6. Besluitvaardigheid

Het vermogen om te komen tot realistische, onderbouwde en bruikbare conclusies over een mogelijke of alternatieve handelwijze, op basis van beschikbare informatie.

De IVK kan een weloverwogen standpunt bepalen en in overleg beslissingen nemen. Niet alleen in overzichtelijke maar ook in meer diffuse situaties waarbij niet alle factoren volledig helder zijn. In dergelijke situaties kan hij de risico's goed inschatten.

7. Resultaatgerichtheid

De focus op het vertalen en concretiseren van doelen en op het realiseren van resultaten, conform het gestelde tijdpad, normen en afspraken.

De IVK is in staat om haalbare doelen te stellen en prioriteiten te bepalen. Hij kan inschatten hoeveel tijd er met het werk gemoeid is en welke activiteiten en middelen nodig zijn om de gestelde doelen te bereiken.

8. Innovatief vermogen

Het vermogen om vraagstukken vanuit verschillende invalshoeken te benaderen, met originele, nieuwe ideeën en oplossingen te komen en gevestigde denkpatronen te doorbreken.

De IVK kan buiten de gebaande paden denken. Hij is in staat om nieuwe, originele ideeën, werkwijzen en toepassingen te bedenken en/of om anderen daarin te stimuleren.

De IVK heeft een onderzoekende en nieuwsgierige houding en kan deze toepassen ten behoeve van toekomstige vernieuwingen in strategieën, producten, diensten en markten.

9. Leidinggevend vermogen

Het vermogen om sturing te geven aan projecten, werkgroepen en teams.

De IVK is in staat om duidelijke doelen te stellen en te zorgen dat de verschillende partijen en actoren een bijdrage leveren aan het realiseren daarvan. Hij kan dialogen en discussies leiden over het te voeren beleid en over het lange termijn perspectief van de organisatie. Hij weet hoe hij binnen de organisatie commitment kan creëren voor het te voeren beleid. De IVK beschikt over de kwaliteiten om teams en groepen resultaatgericht te leiden en te sturen, rekening houdend met zowel de taakgerichte als de mensgerichte aspecten. Hij is teamgericht, creëert draagvlak en draagt bij aan teambinding en het 'wij-gevoel'.

10. Relativeringsvermogen

Het vermogen om effectief te functioneren in situaties die gekenmerkt worden door grote druk.

De IVK is in staat om onder emotionele druk en tijdsdruk informatie uit de ene bron af te zetten tegen informatie uit andere bronnen. Hij is in staat om overzicht te houden en kan informatie vanuit verschillende perspectieven op de juiste waarde beoordelen. Door zijn opstelling en houding kan hij de rust en continuïteit bewaken.

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

INTEGRALE VEILIGHEID VOLTijd				
Jaar	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
1	2 EC Basismodule Studieloopbaanbegeleiding			
	4 EC Basismodule Onderzoek		2 EC Basismodule Recht	3 EC Rechtsgebieden
	1 EC Basismodule Taalbeheersing	1 EC Presentatievaardigheden	2 EC Psychologie	1 EC Engels
	2 EC Basismodule Engels	2 EC Beleidskunde	2 EC Organisatie en Management	1 EC Communicatieplan
	1 EC Gespreksvaardigheden	3 EC Politologie	3 EC Bedrijfsvoering en Financieel management	3 EC Beleidskunde
	3 EC Beroepenoriëntatie	2 EC Structureren/Rapporteren	12 EC Bedrijf en Veiligheid/Onderzoek	
	10 EC Lokale Overheid en Veiligheid			
2	2 EC Studieloopbaanbegeleiding			
	5 EC Onderzoekstechnieken		25 EC Minor Veiligheidsregie (keuze)	
	5 EC Beleidskunde Processen			
	9 EC Community Safety			
	3 EC Europakunde	5 EC Crisisbeheersing	4 EC Europareis	
	2 EC Engels			
3	2 EC Studieloopbaanbegeleiding			
	1 EC Conflicthantering en Onderhandelen		9 EC Projectmanagement en Leidinggeven	
	28 EC Stage		10 EC Evaluatie en Advisering	
			10 EC Vrije studieruimte	

4	1 EC Studieloopbaanbegeleiding	
	30 EC Minor (keuze) De opleiding IV biedt aan: Minor Cybersafety Minor Human Factors	29 EC Afstudeeronderzoek

INTEGRALE VEILIGHEID DEELTIJD				
Jaar	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
1	8 EC Persoonlijke ontwikkeling			
	12 EC Professionele ontwikkeling			
	10 EC Professie in context	10 EC Veiligheid en Beleid	10 EC Veiligheid en Onderzoek	10 EC Veiligheid en Organisatie
2	8 EC Persoonlijke ontwikkeling			
	12 EC Professionele ontwikkeling			
	10 EC Veiligheid in netwerken	10 EC Veiligheid plannen	20 EC Minor Regievoering/Onderzoek (keuze)	
			20 EC Minor Sturen op Kwaliteit/Onderzoek (keuze)	
3	4 EC Persoonlijke ontwikkeling			
	6 EC Professionele ontwikkeling			
	30 EC Stage/Portfolio		9 EC Projectmanagement en Leidinggeven	
			11 EC Evaluatie en Advisering	
4	4 EC Persoonlijke ontwikkeling			
	30 EC Minor (keuze) De opleiding IV biedt aan: Minor Cybersafety Minor Human Factors	26 EC Afstudeeronderzoek		

Bijlage 3: Deskundigheden leden van het beoordelingspanel en secretaris hbo-bacheloropleiding Integrale Veiligheid, NHL Hogeschool.

De heer Mr. D.F. Greive, voorzitter

De heer Greive is ingezet vanwege zijn vak- en onderwijsdeskundigheid als docent bij SSR sinds 1997 en sinds 2010 als directeur Opleidingen OM, waar bij jarenlang op landelijk niveau betrokken is in werk- en stuurgroepen bij ontwikkelingen in het vak van officier van justitie en de rechterlijke organisaties en waar hij verantwoordelijk is voor het initeel onderwijs bij SSR. Ook is hij betrokken bij de koppeling toga master universiteiten aan initeel onderwijs rechterlijke organisatie. Hij heeft grote ervaring als voorzitter, zowel managerial als bestuurlijk.

Hij heeft internationale deskundigheid opgedaan als trainer van jonge magistraten bij internationale competitie EJTN. De heer Greive heeft gepubliceerd over internet en rechtspraak in het Tijdschrift rechterlijke macht (Trema) De glazen Toga.

De heer Greive is lid van auditcommittee Openbaar Ministerie en heeft deelgenomen aan verschillende audits Politie Korpsen (KLPD, Gooi en Vechtstreek, Hollands Midden). Hij heeft de auditopleiding INK gevolgd. Voor deze visitatie heeft de heer Greive onze handleiding voor auditteamleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

Gymnasium

Nederlands Recht, scriptie op het gebied van internationaal strafrecht

Master of Public Management universiteit Twente

Summercourse Universiteit Maryland (V.S.)

Collegereeks en masterclass Strategie 3.0, Nijenrode

Masterclass veranderkunde Focus (De Caluwé)

Werkervaring:

2010 - heden Directeur Opleidingen OM

2006 - 2010 Hoofdofficier van Justitie te Middelburg

2003 - 2006 Fungerend Hoofdofficier Flevoland

2000 - 2003 Plaatsvervangend Hoofdofficier Assen

1997 - 2000 Directeur Dienst Prisma (org. advies/kwaliteitsmanagement en training R.O.)

1992 –1997 Officier van justitie parket Zwolle

Overig:

Vanaf 2006 landelijk portefeuillehouder media en opsporing. Veel ervaring met (nieuwe) media.

De heer prof.dr. A.B. Hoogenboom, domeindeskundig

De heer Hoogenboom is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van strafrechtelijk onderzoek en vanwege zijn inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Naast zijn aanstelling als Hoogleraar Forensic Business Expertise aan de Universiteit Nyenrode is hij Associate Member bij de vakgroep criminologie van de Universiteit Gent, België; Visiting Professor Civil Defense College, University Belgrade Servië en Appointed Expert EU for Anti-Fraud in Estland en Letland. Voorts is hij betrokken bij het Instituut voor Forensische Accountancy (IFA), lid van Transparency International Nederland en lid van de Netherlands Intelligence Study Association (NISA). In 2009 is hij benoemd tot visiting fellow aan de London School of Economics.

Zijn publicaties, waaronder zijn proefschrift, betreffen met name onderzoeksonderwerpen op het gebied van fraude en fraudepreventie, integriteitsvraagstukken en publiek-private samenwerking in de veiligheidszorg. Voor deze visitatie heeft de heer Hoogenboom onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1980-1984 Maatschappijgeschiedenis, Erasmus Universiteit Rotterdam

Werkervaring:

2003-heden Nyenrode Universiteit, Hoogleraar Forensic Business Expertise
Gastdocent diverse (inter)nationale universiteiten (Gent, Antwerpen, Leiden, Londen, Barcelona, Belgrado, Boekarest, Sarajewo)

2002-2003 Directeur Sector Veiligheid, COT. Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement

2000-2003 Nyenrode Universiteit, bijzonder hoogleraar Forensic Business Studies

2000-2002 Ernst & Young Forensic Services B.V., senior manager

1999-2000 Regional Advisor United Nations Drug Control Programma (UNDCP)

1997-2000 Ernst & Young Cariben, senior consultant Forensic Services

1994-1997 Vakgroep Strafrecht en Criminologie, Erasmus Universiteit.

1990-1997 Docent Bestuurskunde en Politiekunde Nederlandse Politie Academie (een dag per week)

1988-1993 Docent vakgroep Bestuurskunde RU Leiden

1986-1993 Vakgroep Bestuurskunde RU Leiden, lid Crisis Onderzoek Team

1986-1987 Wetenschappelijk Onderzoek en Adviescentrum (WODC), Ministerie van Justitie

1984-1985 Ministerie van Binnenlandse Zaken, directie Politie, afdeling Onderzoek

Overig:**Onderwijs**

2000-heden Postdoc opleiding Forensic Accounting, Instituut voor Forensische Studies (IFA), Nyenrode Universiteit
Gastdocent diverse (inter)nationale universiteiten (Gent, Antwerpen, Leiden, Londen, Barcelona, Belgrado, Boekarest, Sarajewo)

1998-1999 Gastdocent Criminologie Universiteit van de Nederlandse Antillen.

1984-1997 Gastcolleges en lezingen voor de Rechercheschool, Landelijk Rechercheteam, Politieopleidings-instituut Warnsveld, Kadernschool, Verkeersschool, Rijksrecherche, BVD, Europol, financiële instellingen, universiteiten van Utrecht, Leiden, Nijmegen, Hamburg, Parijs, Washington, Boston en New York.

Consultancy

2004-2005 Adviseur Directie Belastingdienst (scenarioproject 2015); adviseur gemeente Rotterdam (toezicht en handhaving); adviseur Raad van Hoofdcommissarissen (visiedocument Forensisch technisch Onderzoek en visiedocument Politie in ontwikkeling).

2002 Adviseur directie ICR (voormalige rechercheschool) t.b.v. modernisering rechercheonderwijs

2000-2002 Forensische opdrachten in Europa voor publieke en private opdrachtgevers.

1997-1999 Forensische opdrachten voor financiële instellingen (banken, verzekeraars, offshore), bedrijfsleven algemeen en overheidsdiensten (waaronder departementen, politie, justitie en recherche samenwerkingsteam). Forensische opdrachten bestaan uit (combinaties van) trainingen/ opleidingen (fraude, informatiebeveiliging, compliance, moneylaundering), consultancy (risico-analyses, advisering fysieke, informatie en procesbeveiliging, reorganisatie Korps Politie Nederlandse Antillen) en fraude-onderzoeken (coördinatie accountancy onderzoek, (laten) uitvoeren van tactisch onderzoek en begeleiding civiel- en/of strafrechtelijke procedures).
Forensische opdrachten zijn uitgevoerd in de Caribische regio: Trinidad & Tobago, Venezuela, Barbados, Puerto Rico, St. Maarten, Aruba, Curaçao, Tortola, Miami en Jamaica.

Overige activiteiten sinds 2000

2005 Expert OECD voor de ontwikkeling van anti-fraud policies in Estland en Litouwen

2004-2005 Lid van de werkgroep van de Raad van Hoofdcommissarissen visiedocument 'Politie in ontwikkeling'

2003-2005 Regelmatig spreker congressen (en dagvoorzitter) over veiligheid.

2000-2005	Regelmatig spreker op summer courses Koninklijk Nivra, congressen over veiligheid, ICT-criminaliteit, fraude/corruptie en maatschappelijk verantwoord ondernemen Lid Transparency International, Dutch Chapter
1997-heden	Certified Fraud Examiner, Association of Certified Fraud Examiners

De heer prof.dr. E.W. Kolthoff, domeindeskundig

De heer Kolthoff is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van veiligheidsstudies. De heer Kolthoff is hoogleraar Criminologie aan Open Universiteit Nederland en lector Veiligheid, Openbare Orde en Recht aan Avans Hogeschool. Tevens is hij directeur van Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten. De heer Kolthoff is actief in internationale wetenschappelijke fora, onder andere American Society of Criminology, European Society of Criminology, American Society of Public Administration en hij is mede-initiatiefnemer van een internationale onderzoeksgroep onder de vlag van de International Institute of Administrative Sciences. Hij is auteur van het leerboek *Inleiding Criminologie*. Voor deze visitatie heeft de heer Kolthoff onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2007	PhD Sociale wetenschappen - VU Amsterdam
1995 – 1997	Beroepsopleiding organisatie adviseur - SiOO
1984 – 1985	Doctoraal Menselijke Ecologie - VU Brussel
1981 – 1984	Doctoraal Criminologie - KU Leuven
1976 – 1980	Nederlandse Politie Academie

Werkervaring:

2010 – heden	Hoogleraar criminologie - Open Universiteit Nederland
2008 – heden	Lector Veiligheid, Openbare Orde en Recht - Avans Hogeschool Expertisecentrum Veiligheid
2004 – heden	Directeur - Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten (0,2 fte)
2000 – 2004	Directeur KPMG - Forensic and Integrity Services
1997 – 2000	Senior-manager - Deloitte Forensic
1996 – 1997	Projectleider Financieel Rechercheren - College van Procureurs-Generaal
1990 – 1996	Hoofd Opleiding en onderzoek, later directeur - Rechercheschool Zutphen
1980 – 1990	Politie-officier - diverse operationele functies / plaatsen

Overig:

- Fellow onderzoeksgroep Quality of Governance - Vrije Universiteit te Amsterdam
- Certified Management Consultant (CMC) - Orde van Organisatiekundigen en –adviseurs
- Lid redactie. Recht en Methode in Onderzoek en Onderwijs. Den Haag: Boom. ISSN 2212-2508.
- Lid redactieraad. Tijdschrift voor Veiligheid. Den Haag: Boom. ISSN 1872-7948.

Publicaties 2012-2013 (meer op aanvraag):

- Kolthoff, E. 2013. Mechanisms of corruption and other Organizational Misbehavior: A first step towards an integrated theory from a criminological perspective. Accepted for publication in conference book Winelands. The Hague: Eleven International Publishing. (in press).
- De Schryver, A., E. Kolthoff, K. Lasthuizen, P. Van Parys & E. Devroe (Eds.). 2012. Themanummer Integriteit en Deontologie. Cahiers Politiestudies 2012(3).
- Kolthoff, E. 2012. Moedwil, misverstand of onvermogen? De queeste naar katalysatoren voor corruptie en ander niet integer gedrag. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers.
- Kolthoff, E., B. van 't Westeinde & E. Willems. 2012. Over zwart, wit en veel tinten grijs. Raadsleden nieuws 11(6), pp. 5–9.
- Kolthoff, E. 2012. Integriteit en bedrijfsmatig werken bij de politie. Cahiers Politiestudies 2012(3), pp. 195-210.
- Kolthoff, E. 2012. Ethiek en veiligheid. In E.R. Muller (Ed.), *Veiligheid: Studies over inhoud, organisatie en maatregelen (H. 7)*, 2e herziene druk 179–197. Alphen aan den Rijn: Kluwer.

- Kolthoff, E. 2012. Integriteit in de praktijk van het lokaal bestuur. In J.H.J. van den Heuvel, L.W.J.C. Huberts & E.R. Muller (Eds.), *Integriteit en integriteitsbeleid in Nederland (H. 17)* 349–367. Alphen aan den Rijn: Kluwer.
- Kolthoff, E. 2012. An Integrated Theory of Corruption: *In search for individual, organizational and systemic characteristics that reinforce each other*. Paper presented at the 68th annual meeting of the American Society of Criminology. Chicago, 14-17 November 2012.
- Kolthoff, E. 2012. Bridging the disciplines: *A system approach to corruption*. Paper presented at the 12th Annual Conference of the European Society of Criminology. Bilbao, 12-15 September 2012..
- Kolthoff, E. 2012. Deviant gedrag in organisaties: *systeembenadering door integratie van de disciplines*. Paper presented at NVK congres, Leiden 14 juni 2012.
- Kolthoff, E. 2012. Ethiek en integriteit in organisaties: *Omgaan met dilemma's*. Avans Academielezing, Breda, 25 april 2012.
- Kolthoff, E. 2012. Mechanisms of corruption and other Organizational Misbehavior: *A first step towards an integrated theory from a criminological perspective*. Paper presented at the Winelands Conference. University of Stellenbosch, 2-4 april 2012.

De heer M.W.R. van der Hoeven, studentpanellid

De heer Van der Hoeven is ingezet als studentlid. Hij volgt de opleiding Integrale Veiligheid bij Avans Hogeschool. De heer Van der Hoeven is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Van der Hoeven aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2010 – heden Integrale veiligheid - Avans Hogeschool 's-Hertogenbosch
 2007 – 2010 Facilitair leidinggevende - ROC Nijmegen
 2005 – 2007 Coördinator beveiliging - ROC Nijmegen
 2004 – 2005 Beveiliging - ROC Nijmegen
 2003 – 2004 Assistent beveiliging - ROC Nijmegen

Werkervaring:

2002 – heden Parttime medewerker, sinds drie jaar teamleider - Albert Heijn
 2004 – 2012 Steward veiligheidsorganisatie - N.E.C. Nijmegen

De heer drs. ing. A.G.M. Horrevorts, NQA-auditor

De heer Horrevorts is ingezet als auditor NQA. Hij bezit auditorkwaliteiten vanwege jarenlange visitatie-ervaring in uiteenlopende beroepenvelden in het (hoger) onderwijs en hij is getraind als auditor hoger onderwijs door het volgen van cursussen bij INK en Lloyd's Register. In 2000 volgde hij de postgraduate course 'Institutional Management and Change in Higher Education' aan het Centre for Higher Education Policy Studies (CHEPS), Universiteit Twente en Open University, Engeland. De heer Horrevorts heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding en training:

1963 – 1968 HBS-B, Pius X College, Almelo
 1969 – 1973 Metaalkunde, HTS te Utrecht
 1977 – 1983 Sociale Geografie, Vrije Universiteit te Amsterdam
 2000 Certificaat Post graduate course 'Institutional Management and Change in Higher Education' van het Centre for Higher Education Policy Studies (CHEPS), Universiteit Twente en de Open University, Engeland.
 2004 Training INK-auditor

Werkervaring:

- 1974 – 1977 Ontwikkelingswerker / leraar in het technisch beroepsonderwijs op de Filippijnen.
- 1985 – 1992 Projectleider 'ontwikkelingseducatie' in een project van de stichting Tool, HBO-raad en Nuffic. Ontwikkelen van educatief materiaal in samenwerking met HTS-en. Thema: Techniek en samenleving / internationalisering / ontwikkelingssamenwerking.
- 1993 – 2000 Programmamedewerker hoger (beroeps)onderwijs en ontwikkelingssamenwerking, Nuffic. Beheren van onderwijsprojecten aan universiteiten in de Filippijnen, India en Bangladesh.
- 2000 – 2003 HBO-raad, afdeling Kwaliteitszorg. Secretaris van diverse visitatiecommissies: CMV, SJD, Technische Natuurkunde, Voortgezette opleiding Theater, Tuinbouw en Akkerbouw en de visitatiecommissie Landelijke Publieke Omroep.
- 2004 – heden Senior auditor NQA.

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Woensdag 22 mei 2013

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers (maximaal 6 à 8)
09.45 – 10.00 uur	Ontvangst	Panel + Opleidingsmanagement
10.00 – 15.30 uur	Vorbereiding en materiaalbestudering: - Studiemateriaal - Studentmateriaal - Alle door NQA en de opleiding geselecteerde afstudeerproducten Spreekuur en rondleiding (± ½ uur, tijd in overleg)	Panel
12.30 uur	Lunch in B1.016	
15.30 – 16.15 uur	Blok Inhoud I: afstuderen	Hans Woudstra Jan Brinks Marc Jacobs Marika Toutenhoofd Ext. begeleiders/beoordelaars Willem Dijkema (Politie) Michel Groenbos (Marine Den Helder) Arjan Hof (Gem. Assen) Hermien Schaap (RWS)
16.30 – 17.15 uur	Blok Inhoud II : afstudeerfase	Studenten afstudeerfase: Willem Doevendans Bas Deen Alumni: Mario Meijer Richard Sallet
17.15 – 18.30 uur	Vorbereiding en materiaalbestudering	Panel

Donderdag 23 mei 2013

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers (maximaal 6 à 8)
08.30 – 09.45 uur	Materiaalbestudering en voorbereiden gesprekken	Panel
09.45 – 10.45 uur	Gesprek studenten propedeuse en hoofdfase (inhoud en randvoorwaarden)	Studenten propedeuse Tabe Wolters Wesley Kooistra Enes Tuncer Regina Reus (dt) Studenten jaar 2 Mario ten Wolde Nancy Roemer Nanda Roest Maarten Postma (dt) Studenten jaar 3 Bauke Brander René Lenes Branca Stuve-Sarcevic (dt)
11.00 – 12.00 uur	Gesprek met docenten (inhoud en randvoorwaarden)	Arné Blauw Rutger Leukfeldt Marc Jacobs Marika Toutenhoofd Uilke Tjalsma Stephan van Kammen
12.00 – 13.00 uur	Lunchpauze + overleg / extra bestuderen materiaal	Panel
13.00 – 13.45 uur	1 ^e Gesprek met opleidingsmanagement	Opleidingsmanagement Danny Buma Egon van der Veer Jan Brinks
14.00 – 14.45 uur	Blok Borging	Gido Oude Kotte (EC/TC) Uilke Tjalsma (Kwaliteitszorg) Avelien Haan (TC) Remco Hoekstra (OC)
15.00 – 15.30 uur	Eventuele extra gesprekken	Nader bepaald door panel
15.30 – 17.00 uur	Beoordelingsoverleg Panel	Panel
17.00 – 17.30 uur	2e gesprek met opleidingsmanagement, inclusief afronding	Opleidingsmanagement, mogelijk aangevuld met enkele 'kerndocenten'

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

DOCUMENTEN IN HARD COPY	
5.7.3	TA Kritische Reflectie Integrale Veiligheid 2013
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV voltijd 2010-2011
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV voltijd 2011-2012
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV deeltijd 2010-2011
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV deeltijd 2011-2012
6.2.8	TA Selectie van vier afstudeerproducten IV (inclusief beoordelingsformulieren): Mario Meijer (vt 2011-2012), Richard Reitsema (dt 2010-2011), Barry Smit (vt 2011-2012), Richard Sallet (vt 2010-2011)
DOCUMENTEN DIGITAAL BESCHIKBAAR VIA NQA-PORTAL	
	TA KWALITEITSZORG – OVERZICHT DOCUMENTEN 2012-2013 (mijnnhl.nl)
0.8	TA Basisinformatie opleiding IV 2013
1.1	LAND Beroeps- en opleidingsprofiel IV 2012
1.4	TA Competenties en Indicatoren 2012-2013
1.5	TA Competentiematrix IV voltijd 2012-2013
1.5	TA Competentiematrix IV deeltijd 2012-2013
1.7	TA Relatie onderwijseenheden en Dublin Descriptoren IV 2013
2.1.13	TA Studentenstatuut opleidingsspecifiek deel IV voltijd 2012-2013 (inclusief OER)
2.1.13	TA Studentenstatuut opleidingsspecifiek deel IV deeltijd 2012-2013 (inclusief OER)
2.2.3	TA Opleiding schematisch in beeld IV voltijd en deeltijd 2012-2013
2.2.4	TA Leerplanschema IV voltijd 2012-2013 (basis, onderwijseenheden, toetseenheden)
2.2.4	TA Leerplanschema IV deeltijd 2012-2013 (basis, onderwijseenheden, toetseenheden)
2.2.5	TA Literatuurlijst IV voltijd 2012-2013
2.2.5	TA Literatuurlijst IV deeltijd 2012-2013
2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV voltijd 2012-2013 jaar 1
2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV voltijd 2012-2013 jaar 2
2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV voltijd 2012-2013 jaar 3

2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV voltijd 2012-2013 jaar 4
2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV deeltijd 2012-2013 jaar 1
2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV deeltijd 2012-2013 jaar 2
2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV deeltijd 2012-2013 jaar 3
2.2.9	TA Beschrijving onderwijseenheden IV deeltijd 2012-2013 jaar 4
3.2.2	TA Overzicht personeel 2012-2013
5.1.4	ECMA Handboek Kwaliteitszorg, Kwaliteitszorgsystemen 2011
5.2.6	TA Overzicht werkveldcontacten 2012-2013
5.7.3	TA Kritische Reflectie Integrale Veiligheid 2013
6.1.7	ECMA Toetsbeleid 2012
6.1.7	ECMA Toetsing voorstel borgen van kwaliteit 2012
6.1.12	TA Visie op toetsing 2013-2018
6.2.1	TA Stagehandleiding IV 2011-2012
6.2.1	TA Stagehandleiding IV 2012-2013
6.2.2	TA Afstudeerhandleiding IV 2010-2011
6.2.2	TA Afstudeerhandleiding IV 2011-2012
6.2.2	TA Afstudeerhandleiding 2012-2013
6.2.2	TA Beoordelingsformulier afstuderen IV 2010-2011
6.2.3	TA Beoordelingsformulier afstuderen IV 2011-2012
6.2.3	TA Beoordelingsformulier afstuderen IV 2012-2013
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV voltijd 2010-2011
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV voltijd 2011-2012
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV deeltijd 2010-2011
6.2.4	TA Overzicht van afstudeerproducten IV deeltijd 2011-2012
6.2.8	TA Selectie van vier afstudeerproducten IV (inclusief beoordelingsformulieren)
	Aanvullende documenten ter plaatse zoals: Beoordeelde toetsen Portfolio Stageverslagen Notulen diverse overlegorganen

TA Overzicht documenten visitatie IV / 15 april 2013

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Door de opleiding geselecteerd

Studentnummer	Voltijd / deeltijd
119504	VT
126950	VT
94584	VT
92978	DT

Door het panel geselecteerd

Studentnummer	Voltijd / deeltijd
108758	VT
97454	VT
92915	VT
122211	VT
85908	VT
118834	VT
79913	VT
83499	VT
89580	VT
90822	VT
80230	VT
94748	VT
97670	DT
167622	DT
78422	DT

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

Integrale Veiligheid

Instelling: NHL Hogeschool

Visitatiedatum: 22 en 23 mei 2013

Ondergetekende:

A handwritten signature in blue ink that reads 'D.M. Buma'.

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding

in de functie van:

A handwritten signature in blue ink that reads 'Hoofd Thorbeke Academie'.

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial followed by a long horizontal line.

Datum:

A handwritten date in blue ink that reads '8 mei 2013'.